

SZACHY

miesięcznik

Polska ekipa na X Olimpiadzie Szachowej w Helsinkach. Stoją (od lewej): Plater, Balcarek, Pytlakowski, Gadaliński, Grynfeld; siedzą (od lewej): Litmanowicz, Miller, Śliwa, Tarnowski.

NR 9 • WRZESIEŃ 1952

CENA 3 ZŁOTE

MISTRZOSTWA POLSKI JUNIORÓW

L. p.	Uczestnicy	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	pkt.
1	Balcerowski Witold — Włókniarz Zgierz	●	½	½	1	1	½	1	½	½	1	1	1	1	9½
2	Gąsiorowski Ryszard — AZS Łódź	½	●	1	½	½	½	0	1	½	1	½	1	1	8
3	Dybała Jerzy — Stal Chorzów	½	0	●	1	0	1	½	½	½	½	1	1	1	7½
4	Manasterski Luboslaw — Spójnia Legnica	0	½	0	●	1	1	0	½	1	½	1	1	1	7½
5	Kosiorek Andrzej — Ogniwo Sopot	0	½	1	0	●	½	1	0	1	1	½	1	1	7½
6	Kędziora Czesław — Spójnia Poznań	½	½	0	0	½	●	½	1	1	½	1	1	1	7½
7	Manasterski Lutosław — Spójnia Legnica	0	1	½	1	0	½	●	1	0	½	½	½	½	6
8	Orzechowski Edward — Kolejarz Kraków	½	0	½	½	1	0	0	●	½	½	0	1	1	5½
9	Czerniaków Wiesław — Kolejarz Toruń	½	½	½	0	0	0	1	½	●	½	½	0	1	5
10	Tupalski Jan — Ogniwo Białystok	0	0	½	½	0	½	½	½	½	●	1	0	1	5
11	Sosnowski Aleksander — Górnik Żary	0	½	0	0	½	0	½	1	½	0	●	1	1	5
12	Kozłowski Leszek — Spójnia Grudziądz	0	0	0	0	0	0	½	0	1	1	0	●	1	3½
13	Wsułek Alfred — Stal Kielce	0	0	0	0	0	0	½	0	0	0	0	0	●	½

Rozegrane w sierpniu IV mistrzostwa Polski juniorów w Kielcach zakończyły się zasłużonym zwycięstwem Balcerowskiego Witolda (Włókniarz, Zgierz).

Turniej, zwłaszcza na początku, miał kilka mankamentów organizacyjnych. Do ujemnych stron organizacji należało w pierwszym rzędzie niezabezpieczenie noclegu dla zawodników w odpowiednich warunkach oraz dwukrotna zmiana miejsca rozgrywek.

Odnośnie zakwaterowania zawodników po kilku dniach nastąpiła poprawa, gdyż otrzymali oni kwatery w hotelach miejskich. Co zaś do pomieszczenia samego turnieju, z trzech sal w których odbywał się on kolejno — pierwsza i trzecia w zasadzie nie nadawała się na turniej ogólnopolski ze względu na swe małe rozmiary. Ostatecznie jednak okazało się, że nie zachodziła konieczność przeznaczenia na tę imprezę większej sali, niż świetlica „Ogniwa" i „Spójni", ponieważ przychodziło na nią biardzo mało widzów. Organizatorzy nie potrafili wykorzystać jej propagandowo.

Uczestnicy turnieju.

Nie zabezpieczono również sędziemu turnieju urlopu — w rezultacie czego zdarzył się wypadek, że sędzia przybył na salę turniejową w 3 godziny po rozpoczęciu rozgrywek po powrocie z delegacji służbowej. Na szczęście, sędzia nie miał w tym turnieju trudnego zadania: impreza przeszła bez zatargów, w koleżeńskiej i sportowej atmosferze.

Nie wszystkie zrzeszenia jednakowo dobrze wywiązały się ze swych zadań, delegując zawodników na turniej. Kilku z nich niemal do samego zakończenia turnieju czekało na pieniądze, kilku otrzymało kwoty zbyt małe, nie wystarczające na pokrycie kosztów zakwaterowania i należytego wyżywienia, co niewątpliwie odbiło się na ich wynikach.

Zwycięzcą turnieju został Balcerowski. Prowadził on przez cały czas, wykazał najlepszą formę i zakończył turniej bez porażki. Za nim toczyła się zacięta walka w czołówce, w której znajdowali się Gąsiorowski, Dybała, Kędziora i Kosiorek. Przy końcu turnieju ostrym finiszem doszedł do niej Manasterski I. Z walki o drugie miejsce zwycięsko wyszedł Gąsiorowski, pozostali zawodnicy z czołówki podzielili miejsca 3—6. Dybała gra spokojnie i ostrożnie, Kędziora i Kosiorek śmiało i pomysłowo, obaj bracia Manasterscy — z których drugi zajął siódme miejsce — ostro i ryzykownie.

Ósme miejsce zajął Orzechowski, mający bok dobrych partii również niespodziewane porażki. Miejsca od 9—11 podzielili, Czerniaków, Sosnowski i Tupalski. Zajmujący 12 miejsce Kozłowski nie wytrzymał turnieju kondycyjnie, a ostatni — Wsułek — musi się jeszcze dużo uczyć.

Należy stwierdzić, że zawodnicy przedstawiali na ogół dobry materiał na przyszłość.

(M. Szpakowski)

DZIAŁ OFICJALNY SEKCJI SZACHÓW GKKF

Prezydium Sekcji Szachów GKKF na zebraniu w dniu 10 września 1952 r. postanowiło:

a) W uznaniu dobrych wyników, osiągniętych na X Olimpiadzie Szachowej w Helsinkach — dopuścić do X indywidualnych mistrzostw Polski olimpijczyków — Alfreda Tarnowskiego i Izaaka Grynfelda.

b) W przypadku, gdyby ilość zawodników, przybyłych do Katowic na X indywidualne mistrzostwa Polski, wynosiła mniej niż 18, uwzględniając wymienionych w p. a) niniejszej uchwały — wówczas liczba zawodników winna być powiększona do 18 następującymi zawodnikami rezerwowymi według podanej kolejności:

1. Regedziński, 2. Dreszer, 3. Krystowski, 4. Batorowicz.

SZACHY

MIESIĘCZNIK
WYDAWANY PRZEZ GŁÓWNY KOMITET KULTURY FIZYCZNEJ

Nr 9 WRZESIEŃ 1952 ROK VI

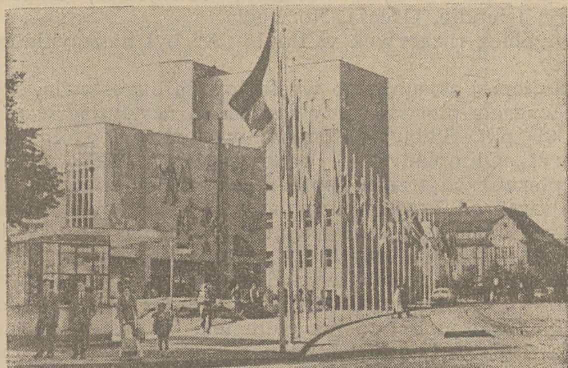
Mjr W. Litmanowicz

X OLIMPIADA SZACHOWA W HELSINKACH

Nowe zwycięstwo szachistów ZSRR

Rozegrana w okresie od 10 do 31 sierpnia 1952 r. w Helsinkach X Olimpiada Szachowa zakończyła się nowym wielkim triumfem szachistów ZSRR, którzy zdobyli zaszczytny tytuł drużynowego mistrza świata.

X Olimpiada Szachowa zgromadziła na starcie rekordową ilość 25 państw. Jednakże główną jej atrakcją był udział drużyny radzieckiej, która po raz pierwszy w historii szachów wzięła udział w największej batalii szachowej, jaką jest Turniej Narodów. Udział drużyny radzieckiej, jak też i fakt, że na starcie nie zabrakło żadnej drużyny, mającej w chwili obecnej cokolwiek do powiedzenia w czołówce światowej — nadał X Olimpiadzie Szachowej w Helsinkach wyjątkowe znaczenie.

W tym gmachu odbywały się rozgrywki.

Po raz pierwszy po wojnie w Turnieju Narodów wzięła udział i reprezentacja Polski, wyłoniona zgodnie z postanowieniem Prezydium Sekcji Szachów GKKF spośród uczestników IV Międzynarodowego Turnieju w Międzyzdrojach, przy czym kolejność zawodników ustalona została również na podstawie wyników, osiągniętych na turnieju w Międzyzdrojach.

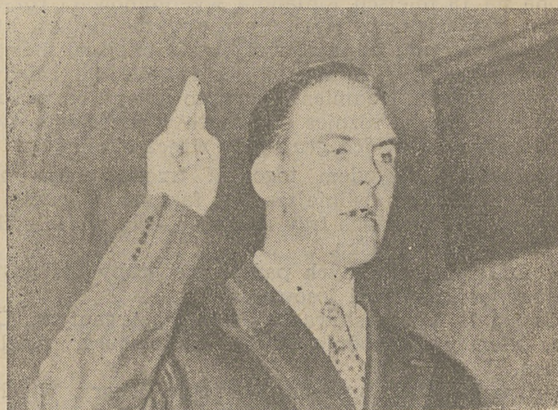
Drużyna polska wystąpiła w następującym składzie: Tarnowski, Pytlakowski, Plater, Śliwa, rezerwowi: Litmanowicz i Grynfeld. O kolejności szachownic 2, 3 i 4 wobec równej ilości punktów, zdobytych przez Pytlakowskiego, Platera i Śliwę w Międzyzdrojach, zadecydował dotychczasowy wynik tych zawodników z mistrzami zagranicznymi, co rzecz jasna było jedynie słusznym i sprawiedliwym miernikiem, przed drużyną bowiem stała perspektywa spotkań tylko i wyłącznie z zawodnikami zagranicznymi.

Mówiąc o wyjeździe reprezentacji Polski do Helsinek nie można pominąć poważnych trudności i oporów, na które Prezydium Sekcji Szachów spotkało się ze strony kierownictwa GKKF, które nie wierzyło absolutnie w możliwość uzyskania jakiegokolwiek innego, niż kompromitujący, wyniku.

Rzeczywistość wykazała jednakże słuszność stanowiska Prezydium Sekcji Szachów, drużyna polska wróciła bowiem do kraju z poważnym sukcesem, zajmując 12 miejsce w świecie, miejsce — jakim poszczycić się mogła na XV Igrzyskach Olimpijskich jedynie znikoma ilość innych dyscyplin sportu polskiego.

Przebieg Olimpiady był niezwykle emocjonujący, a walka o ostateczne zwycięstwo jak też i o każde niemal miejsce — niezwykle zażarta.

Wobec dużej ilości zgłoszonych państw — na starcie stanęło bowiem 25 drużyn — organizatorzy postanowili podzielić uczestniczące reprezentacje na 3 grupy, które rozegrać miały najpierw eliminacje, celem wyłonienia trzech grup finałowych. Do pierwszej grupy finałowej zakwalifikować się miały po 3 drużyny z każdej grupy, które walczyć miały o miejsca od 1 do 9. Do drugiej grupy finałowej zakwalifikować się miały po 3 dalsze drużyny z każdej grupy, które walczyć miały o miejsce od 10 do 18. Do trzeciej grupy finałowej wchodziło pozostałych 7 drużyn. Wobec tego, że znaczna ilość państw nie brała udziału w IX Olimpiadzie, rozegranej w 1950 r. w Raguzie (Dubrowniku) i ich siła gry nie była dokładnie znana, przed organizatorami stanęło trudne zagadnienie, w jaki sposób dokonać podziału drużyn na grupy eliminacyjne.

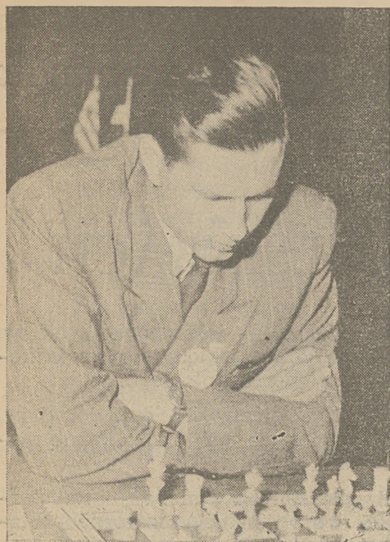

Ojanem (Finlandia) składa ślubowanie olimpijskie

Na wniosek głównego sędziego turnieju mistrza czechosłowackiego K. Opoczenskiego, rozstawiono do każdej grupy po 3 drużyny, a mianowicie: ZSRR, Argentynę, Jugosławię, Węgry, Czechosłowację, Niemcy Zachodnie, Szwecję, USA i Holandię, przy czym wszystkie państwa uszeregowane zostały w kolejności od 1 do 25, otrzymując odpowiedni numer kolejny (Polska ustawiona została przez komisję sędziowską na 17 miejscu). Następnie utworzono 3 grupy w ten sposób, że suma numerów kolejnych poszczególnych państw, jak też i drużyn rozstawionych, była we wszystkich grupach jednakowa. Do jednej z grup dolosowano wreszcie Luxemburg, jako drużynę najsłabszą.

Opisany wyżej system nie jest może zły, pod warunkiem jednakże, że uszeregowanie wszystkich drużyn będzie dokładną ilustracją siły gry poszczególnych reprezentacji. Ustalona jednakże przez komisję kolej-

OLIMPIJSKA RE

P. Keres

W. Smysłow

D. Bronstein

ność musi budzić w świetle końcowych wyników Olimpiady bardzo poważne zastrzeżenia. Umieszczenie Polski na 17 miejscu, Finlandii na 19 itd. wypaczyło całkowicie dobre intencje organizatorów i doprowadziło w rezultacie do stworzenia grup o bardzo różnym poziomie. Wskutek tego drużyna polska znalazła się nieszczęśliwie w grupie najsilniejszej, razem z rozstawionymi drużynami ZSRR, USA i Holandii oraz z silnymi reprezentacjami Finlandii, Izraela i Szwajcarii. O sile tej grupy najlepiej świadczy fakt, że umieszczona na 19 miejscu Finlandia wyeliminowała rozstawioną reprezentację Holandii, a drużyna polska, która w ostatecznej punktacji zajęła 12 miejsce, musiała w swej grupie eliminacyjnej zadowolić się zaledwo 6-ym miejscem. Nadmienić ponadto należy, że właśnie w grupie trzeciej różnice punktowe w przeciwieństwie do pozostałych dwóch grup były wręcz minimalne.

Najlepszym dowodem tego, iż trzecia grupa eliminacyjna była najsilniejsza jest fakt, iż w grupie finałowej „B" pierwsze trzy miejsca zajęły właśnie Holandia, Izrael i Polska.

Podział poszczególnych państw na grupy był następujący (w kolejności losowania):

Grupa I. Czechosłowacja, Islandia, Argentyna, Dania, Niemcy Zachodnie, Kuba, Luxemburg, Anglia, Saara.

Grupa II. NRD, Brazylia, Norwegia, Węgry, Włochy, Jugosławia, Szwecja, Austria.

Grupa III. Holandia, Finlandia, Grecja, ZSRR, Izrael, Szwajcaria, Polska, USA.

W zasadzie przebieg rozgrywek eliminacyjnych nie przyniósł większych niespodzianek. Jedyną sensacją było wyeliminowanie przez Finlandię z finału „A" rozstawionej Holandii. Poza tym do finału „A" zakwalifikowało się osiem pozostałych rozstawionych drużyn.

Na uwagę zasługuje zdecydowane zwycięstwo w swej grupie drużyny radzieckiej, która zdystansowała reprezentację USA aż o 5½ punktu. Żadna inna drużyna tak bezapelacyjnym zwycięstwem w rozgrywkach eliminacyjnych wylegitymować się nie mogła. Nadmienić należy, że drużyna radziecka wygrała w swej grupie wszystkie spotkania.

Po zakończeniu rozgrywek eliminacyjnych odbyło się losowanie do rozgrywek finałowych, które dało następujące wyniki:

Finał „A". Finlandia, Niemcy Zachodnie, Szwecja, Węgry, USA, Argentyna, ZSRR, Czechosłowacja, Jugosławia.

Finał „B". Izrael, Polska, NRD, Włochy, Dania, Anglia, Kuba, Holandia, Austria.

Finał „C". Saara, Brazylia, Szwajcaria, Luxemburg, Islandia, Grecja, Norwegia.

Przebieg rozgrywek w finale „A" był niezwykle zażarty.

Najlepiej stosunkowo wystartowała Jugosławia, która wygrała pierwsze trzy spotkania, uzyskując w nich aż 8½ pkt. Słabiej natomiast wystartował ogólny faworyt Olimpiady — reprezentacja ZSRR, która w pierwszych trzech spotkaniach, mając znacznie silniejszych od Jugosławii przeciwników, zdobyła jedynie 7 pkt., uzyskując 2 zwycięstwa i 1 remis. W czwartej rundzie drużyna radziecka pauzowała, co pozwoliło Jugosławii na zwiększenie dystansu, dzielącego ją od drużyny radzieckiej do 3½ pkt. Z uwagi na krótki dystans turnieju był to już półmetek. W następnej rundzie drużyna radziecka musiała zadowolić się w meczu z Czechosłowacją wynikiem remisowym 2:2, jednakże Jugosławia w tejże rundzie poniosła porażkę w stosunku 1½:2½ z Argentyną. Tak więc różnica punktowa dzieląca ZSRR od Jugosławii zmalała do 3 pkt., z tym, że Jugosławię czekało jeszcze pauzowanie w przedostatniej rundzie.

W szóstej rundzie doszło do emocjonującego spotkania Jugosławia — ZSRR. Zawodnicy radzieccy, doceniając ważność tego spotkania, zagrali dość nerwowo, co odbiło się na ogólnym jego wyniku. Keres i Bolesławski zremisowali jedynie ze swymi przeciwnikami — Gligorićem i Pircem. Heller w remisowej pozycji podstawił piona i przegrał z Trifunovićem. Smysłow natomiast we wspaniałym stylu rozgromił Rabara. Ostateczny więc wynik meczu — 2:2, a różnica punktowa pozostała bez zmian.

Do końca zostają już tylko 3 rundy. Teraz jednakże drużyna radziecka ma już jedynie przed sobą słabsze drużyny, podczas gdy Jugosławię czeka ciężki mecz z Czechosłowacją i wolny dzień.

Finisz drużyny radzieckiej pozostanie na zawsze w pamięci uczestników X Olimpiady Szachowej oraz licznie zgromadzonej w tych dniach publiczności. Reprezentacja ZSRR odniosła w ostatnich trzech rundach wspaniałe zwycięstwa, zdobywając w trzech spotkaniach 10 punktów! W przedostatniej rundzie, w dniu w którym Jugosławia pauzowała, drużyna radziecka wysunęła się na czoło turnieju, dystansując Jugosławię i Argentynę o 1½ pkt. Zwycięstwo w ostatniej rundzie nad niebezpieczną Szwecją w stosunku 3:1 za-

PREZENTACJA ZSRR

E. Heller

I. Bolesławski

A. Kotow

pewniło drużynie radzieckiej ostateczne zwycięstwo na Olimpiadzie i zaszczytny tytuł drużynowego mistrza świata w sporcie szachowym.

Ostro finiszująca Argentyna wyprzedziła w ostatniej rundzie Jugosławię, która ostatecznie zajęła trzecie miejsce.

Wielki sukces odniosła na Olimpiadzie drużyna Czechosłowacji, zajmując czwarte miejsce. Natomiast Węgrzy ze swego szóstego miejsca nie są zbyt dumni, liczyli oni bowiem na znacznie wyższą lokatę. W drużynie węgierskiej zawiódł jednakże Barcza, a ponadto Węgrów było niewątpliwie stać na lepszych zawodników rezerwowych, niż Molnar i Pogats, że wymienię chociażby naszych znajomych z Sopotu Gerebena i Szilagyi'ego.

Zwycięstwo drużyny radzieckiej jest nowym wspaniałym triumfem radzieckiej szkoły szachowej. Godnym podkreślenia jest fakt, że na Olimpiadzie grywane były przeważnie otwarcia, zanalizowane i opracowane przez arcymistrzów radzieckich. Dostępna dla wszystkich przebogata szachowa literatura radziecka, w której w przeciwieństwie do wydawnictw zachodnich publikowane są wszystkie najnowsze zdobycze radzieckiej szkoły szachowej, pozwoliły zawodnikom krajów kapitalistycznych na nawiązanie równej walki z arcymistrzami radzieckimi. X Olimpiada Szachowa wykazała, jak olbrzymi krok naprzód, dzięki zdobyczom radzieckiej szkoły szachowej, poczyniły szachy w ostatnim okresie na całym świecie.

Należy przy tym zaznaczyć, że krótki dystans turnieju, jak też i fakt rozgrywania spotkań jedynie na 4 szachownicach, nie pozwolił drużynie radzieckiej na większe cyfrowo zwycięstwo.

Godnym podkreślenia ponadto jest fakt, że drużyna radziecka, jako jedyna na Olimpiadzie, nie poniosła w ciągu całego przebiegu rozgrywek ani jednej porażki, odnosząc w sumie 12 zwycięstw i remisując zaledwie 3 spotkania.

Historia 12 miejsca drużyny polskiej jest następująca.

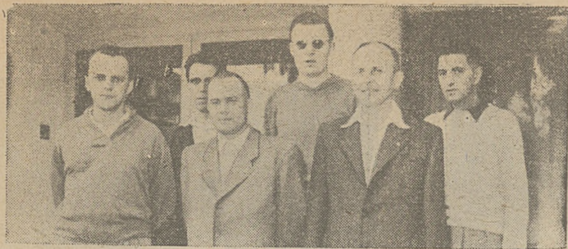
Rozgrywki eliminacyjne rozpoczęły się dla nas wybitnie niepomyślnie. Do pierwszego spotkania z Finlandią przystąpiliśmy nie tylko z wiarą w zwycięstwo, ale pewni wysokiej wygranej. Tymczasem największa niespodzianka Olimpiady — Finlandia — oddała nam zaledwie 1 punkt, zwyciężając wysoko w stosunku 3:1. Drugie spotkanie z Grecją sprowadziło nas ostatecznie z obłoków na ziemię. Z najsłabszą drużyną grupy wygraliśmy w minimalnym stosunku 2½ : 1½. Trzeba jednak nadmienić, że w obu tych spotkaniach Polacy zagrali niezwykle nerwowo. Nastawiwszy się na wysokie wygrane, Polacy nie potrafili od razu we właściwy sposób ocenić swych przeciwników. Gdy zaś w dodatku w trzeciej rundzie Polakom nie udało się urwać ZSRR ani jednej „połóweczki" — czego przecież w poprzednich rundach dokonał Izrael i Szwajcaria — sytuacja nasza stała się nagle bardzo poważna. Nikomu przecież z nas nie uśmiechała się gra w finale „C".

Mecz z ZSRR był jednakże punktem zwrotnym dla drużyny polskiej. Mimo przegranej 0:4 wszyscy Polacy w spotkaniu tym zagrali bardzo ambitnie i zupełnie dobrze, a co najważniejsze — spokojnie. Pozbywszy się zbytniej nerwowości, Polacy nie przegrali już do końca rozgrywek eliminacyjnych ani jednego spotkania. Po remisie z Izraelem 2:2 drużyna polska, mając 1½ pkt. przewagi nad Szwajcarią, zmierzyła się z tą ostatnią w meczu, mającym duże znaczenie dla obu państw. Ewentualna przegrana mogła zepchnąć nas do mało zaszczytnej grupy finałowej „C". Rozegrane w niezwykle napiętej atmosferze spotkanie zakończyło się zasłużonym zwycięstwem drużyny polskiej w stosunku 2½ : 1½.

Ostatnie dwa mecze zwróciły uwagę wszystkich uczestników i publiczności na drużynę polską, która zremisowała z USA 2:2 i pokonała rozstawioną Holandię w stosunku 2½ : 1½. Były to dwa kolosalne sukcesy, całkowicie zasłużone, Polacy bowiem poczęli grać z najsilniejszymi przeciwnikami jak równi z równymi, nie licząc się absolutnie z nazwiskami swych partnerów.

Ostatecznie więc Polska uplasowała się na szóstym miejscu w swej grupie, zdobywając 12½ pkt., a więc o 1 zaledwie punkt mniej od rozstawionej Holandii. Miejsce to wystarczyło do zakwalifikowania się do finału „B", w którym mieliśmy ambicje znaleźć się w pierwszej trójce, uważając słusznie za najgroźniejszych swych przeciwników Holandię i Izrael.

Pierwsze spotkanie w finale „B" rozegrane z Austrią przyniosło nam wynik remisowy 2:2. Również i następne spotkanie z Izraelem zakończyło się wynikiem remisowym. W trzeciej rundzie pauzowaliśmy, co w dalszym przebiegu rozgrywek spowodowało rzekome obniżenie naszej lokaty. W czwartej rundzie spotkaliśmy

Ekipa Czechosłowacji. Od lewej: Pachman, Pithart, Sajtar, Filip, Zita i Kottnauer.

się z NRD, grającą na Olimpiadzie wręcz doskonale. Wynik tego spotkania brzmiał 2½ : 1½ dla Polski. Również i następne spotkanie z Włochami wygraliśmy w stosunku 2½ : 1½. Było to już ósme zrzędu spotkanie, w którym nie ponieśliśmy ani jednej porażki. Fakt ten rozbroił nieco naszą reprezentację, która następne dwa spotkania — z Danią i Anglią — zagrała podobnie jak to miało miejsce z Finlandią i Grecją na samym początku Olimpiady, z niepotrzebnym uczuciem wyższości. Zbytnia pewność siebie osłabiła zdolność dania z siebie maximum wysiłku i w rezultacie przegrywamy z Danią 1½ : 2½ i z Anglią 1 : 3.

Ekipa NRD. Od lewej: Platz, Pietsch, Koch, Schöber, Müller.

Porażki te jednakże powodują niezwykły przypływ ambicji i energii u wszystkich naszych reprezentantów. Ostatnie dwa spotkania z Kubą i Holandią kończą się wspaniałymi zwycięstwami Polski w stosunku 2½:1½, która w ten sposób uplasowała się na trzecim miejscu w swej grupie, zajmując ostatecznie 12 miejsce w świecie.

Uzyskany przez naszą reprezentację wynik uznać należy za duże osiągnięcie sportowe. Nie jest przecież żadną tajemnicą fakt, że raczej spodziewano się ogólnie znacznie słabszego wyniku, a pozostawienie przez Polaków za sobą takich państw, jak Anglia, Kuba, Włochy, Austria, Brazylia, Dania itp. daje uzasadnione powody do radości i dumy.

Z rozegranych ogółem 15 spotkań Polacy wygrali 7, 4 zremisowali i 4 przegrali.

Uzyskany przez naszą reprezentację wynik wykazał, że Polacy mogą śmiało walczyć jak równi z równymi z przeważającą większością reprezentacji zagranicznych. Ustępują oni jedynie kilku potęgom szachowym, a z niektórymi państwami, znajdującymi się w ostatecznej klasyfikacji przed Polską — uzyskali oni remis bądź nawet zwycięstwo (USA, Izrael, Holandia).

Jak grali poszczególni nasi reprezentanci?

Najtrudniejsze zadanie, rzecz jasna, miał grający na pierwszej szachownicy Tarnowski, któremu przyszło

Ekipa węgierska. Od lewej: Molnar, Szily, Szabo, Barcza, Florian i Pogats.

się zetknąć z takimi zawodnikami, jak Keres, Reshevsky, Böök, Czerniak, van Scheltinga i inni. Trzeba jednak przyznać, że Tarnowski stanął na wysokości zadania. Z uzyskanych blisko 50% punktów może on być naprawdę dumny. Nie ulega wątpliwości, że Tarnowski jest w tej chwili jednym z najsilniejszych naszych mistrzów i jednym z najmocniejszych naszych punktów w reprezentacji państwowej. Turnieje w Szczawnie—Zdroju, Bukareszcie i Międzyzdrojach dały mu już pewną rutynę międzynarodową, a co jest najbardziej godnym pochwały w grze Tarnowskiego — to jego zaciętość, ambicja i wola zwycięstwa, bez względu na to, „z kim ma przyjemność". Poważnym mankamentem w jego grze jest jednakże słabsze w porównaniu z innymi stadiami partii rozgrywanie gry środkowej. Po usunięciu tego mankamentu Tarnowski niewątpliwie będzie w każdym turnieju i dla każdego przeciwnika groźnym rywalem.

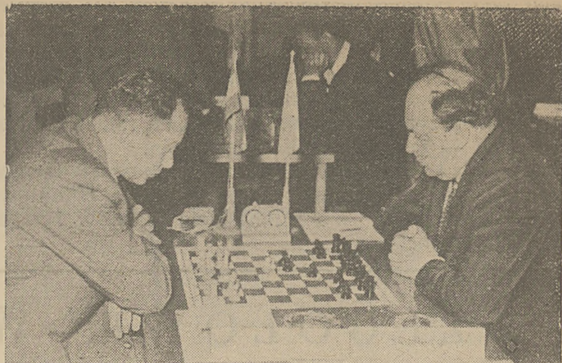
Pytlakowski, grający na drugiej szachownicy, przeżywał w Helsinkach tak wielki spadek formy, jakiego dotąd nigdy u niego nie obserwowaliśmy. Patrząc na grę Pytlakowskiego nie chciało się wierzyć, że to ten sam zawodnik, który rok temu odegrał tak poważną rolę w turnieju strefowym mistrzostw świata w Marianskich Lazniach. Początkowo sądziliśmy, że Pytlakowski — jak to zwykle u niego bywa — musi się rozegrać. Jednakże, niestety, do końca Olimpiady Pytlakowski nie zdołał odzyskać swej normalnej formy, a uzyskany przez niego wynik jest nie tylko najgorszy w całej naszej ekipie olimpijskiej, ale i w całej jego dotychczasowej karierze szachowej. Wydaje się, że Pytlakowski zbyt dużo wagi przywiązuje do debiutów, do których też zbyt długo przygotowuje się, co powoduje następnie przy partii ustawiczne niedoczasy. Pytlakowski musi w przyszłości rozgrywać znacznie szybciej otwarcia, a podczas samej partii trochę mniej głęboko obliczać poszczególne warianty.

Plater na trzeciej szachownicy raczej zawiódł. Tym razem bardziej niż kiedykolwiek wyszły na jaw jego poważne braki w teorii. Tym repertuarem debiutowym, jaki posiada Plater, dużych sukcesów w imprezach międzynarodowych nigdy się nie osiągnie. W każdej niemal partii, bez względu na to, czy grał on białymi czy czarnymi, wychodził z debiutu z gorszą pozycją. Środkową fazę gry jednakże Plater rozgrywa z podziwu godną twardością, ambicją i pracowitością, co pozwala mu na ratowanie beznadziejnych by się wydawało partii. Jednakże cała seria remisów w Międzyzdrojach i ostatnio w Helsinkach nie może nas zadowolić, wygrane zaś jego zarówno z Międzyzdrojów jak i z Helsinek są raczej „zasługą" jego przeciwników. Wniosek jest prosty: jeśli Plater do swych dużych umiejętności rozgrywania gry środkowej i końcówek doda poprawny i urozmaicony repertuar debiutowy — rezultaty nie dadzą długo na siebie czekać.

Grający na czwartej szachownicy mistrz Polski Śliwa odniósł na Olimpiadzie największy dotychczasowy swój sukces. Z największą satysfakcją pragnę stwierdzić na tym miejscu, że Śliwa w chwili obecnej wyzbył się całkowicie swego kompleksu niższości wobec zawodników zagranicznych. Godnym podziwu jest sposób, w jaki śliwa zwalczył w sobie ten kompleks. W Helsinkach grał on każdą partię na wygraną od pierwszego niemal posunięcia, bez względu na nazwisko swego

Partia Szabo — Keres.

Partia Szabo — Stahlberg.

przeciwnika! W rezultacie Śliwa przegrał jedną zaledwie partię — i to jedynie na skutek grubszego przeoczenia, popełnionego w wygranej dla siebie pozycji (z Nielsenem — Dania). Końcowy wynik Śliwy — 9 punktów, z 12 partii — jest jednym z najlepszych wyników indywidualnych na Olimpiadzie.

Z zawodników rezerwowych lepiej wypadł Grynfeld, który również osiągnął na Olimpiadzie największy swój sukces życiowy. Grynfeld grał niezwykle bojowo, a swe zdolności kombinacyjne potrafił dobrze dyskontować. Musi on jednakże w przyszłości wyzbyć się często przez niego stosowanych otwarć, przez teorię raczej nie zalecanych.

Swój wynik — ½ punktu z 4 partii — uważam za słaby, lecz bynajmniej nie kompromitujący, jeśli się zważy, że m. in. przeciwnikiem moim był arcymistrz Heller.

Jakie winniśmy wyciągnąć wnioski z X Olimpiady Szachowej?

Olimpiada przede wszystkim wykazała, że poziom czołówki polskiej jest dość wysoki i dotychczasowe umniejszanie naszej roli na arenie międzynarodowej przez niektórych działaczy sportowych i dziennikarzy szachowych było grubym błędem. Dwunaste miejsce w świecie, zdobyte przez naszą reprezentację, jest wynikiem, z którego możemy wszyscy być dumni. Rzecz jasna, że nie należy wpadać w samouspokojenie i zarozumialstwo. Zdajemy sobie sprawę, jak wiele jeszcze dzieli nas od czołówki światowej, od klasy arcymistrzowskiej. Jednakże zaznaczyć należy, że z wyjątkiem drużyny radzieckiej — żadna ekipa nie miała tak wyrównanej drużyny, jak Polska. W tym zresztą tkwiła siła naszej ekipy. Najlepiej świadczy o tym fakt, że większość punktów zdobyta została przez naszą drużynę na 3 i 4 szachownicy. Fakt ten pozwala na wysnucie jeszcze jednego wniosku. Nie jest przecież żadną przesadą twierdzenie, że Polska jest w stanie wystawić obok naszej reprezentacji olimpijskiej, jeszcze jedną drużynę, niczym prawie jej nie ustępującą (Makarczyk, Arłamowski, Szapiel, Gawlikowski, Gadaliński, Balcarek). Tak liczną i wyrównaną kadrę mistrzowską posiada prócz nas kilka zaledwie państw, przede wszystkim ZSRR i Czechosłowacja. W innych drużynach wyraźnie występowała na jaw duża różnica, dzieląca pierwszą lub drugą szachownicę od następnych, wiele zaś drużyn miało poważne trudności z obsadzeniem szachownic rezerwowych, bądź też w ogóle przybyli do Helsinek bez takowych.

Gdyby więc rozgrywki olimpijskie odbywały się nie na 4-ech, lecz np. na 8—10 szachownicach, Polska znalazłaby się na znacznie wyższym miejscu, które faktycznie ilustrowałoby tę rolę, jaką dziś Polska w sporcie szachowym odgrywa na świecie.

Olimpiada wykazała nieustanny wzrost poziomu naszej czołówki, która swą ambicją i nieustanną pracą zbliżyła się na bezpośrednią odległość do czołowych szachistów świata.

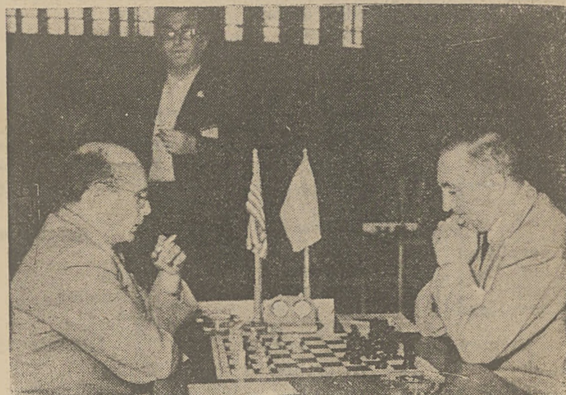
Rzecz jasna, że na przyszłej Olimpiadzie dwunaste miejsce nas nie zadowoli. Naszą ambicją jest znalezienie się na znacznie wyższym miejscu i wznowienie wielkich tradycji polskich szachów, które przecież, jak żadne inne w świecie, poniosły w czasie ostatniej wojny nieobliczalne wprost straty.

Co w tym kierunku należy uczynić?

Przede wszystkim należy wzmóc pracę na odcinku umasowienia szachów. Do dzisiaj jeszcze prawie zupełnie zaniedbane są odcinki: wiejski, szkolnictwa średniego, zawodowego i wyższego, ZMP i ZHP. Trzeba samokrytycznie stwierdzić, że Prezydium Sekcji Szachów w niedostateczny sposób starało się odcinki te zdobyć i w dość bierny sposób reagowało na niedopuszczalny przecież stan, polegający na tym, że w Prezydium Sekcji brak jest przedstawicieli CRZZ, „Samopomocy Chłopskiej", Ministerstwa Oświaty, Ministerstwa Szkół Wyższych i ZMP. Stan ten rzecz jasna musi jak najszybciej ulec radykalnej zmianie. Musimy tu jak najszerzej czerpać ze wspaniałych wzorów radzieckich, gdzie rok rocznie odbywają się mistrzostwa kołchoźników, szkół średnich i wyższych itd. Jeśli tego nie uczynimy — to nigdy nie zapewnimy naszej kadrze narodowej stałego i systematycznego dopływu młodych talentów. Wszak od szeregu lat nasza kadra narodowa nie zmieniła się, a niektóre utalentowane jednostki spośród młodzieży nie są w stanie pokonać różnicy, dzielącej ją od poziomu reprezentowanego przez starą kadrę.

Rzecz jasna, że dalsze umasowienie szachów wymagać będzie wprowadzenia do wszystkich zrzeszeń sportowych i WKKF-ów — trenerów szachowych, którzy prowadziliby regularne zajęcia z najbardziej utalentowanymi zawodnikami, obok jak najliczniejszych kursów instruktorskich. Nie może w dalszym ciągu istnieć taka sytuacja, by sport szachowy nie posiadał ani jednego trenera w kraju!

Zlikwidowana też musi być nienormalna sytuacja, polegająca na tym, że brak jest jeszcze ciągle świetlic szachowych, które dla sportu szachowego mają charakter boisk. Praktyka wykazała, że świetlice poszczególnych kół szachowych nie spełniają w dostateczny sposób swej roli szachowego boiska sportowego. W świe-

Partia Reshevsky — Najdorf

tlicach tych bowiem przeważnie mieszczą się również sekcje ping-pongowe, czytelnie, radio, a niejednokrotnie są one kilka razy w tygodniu przeznaczane na odbywanie różnych zebrań. Dlatego też zorganizowanie przez CRZZ międzyzrzeszeniowych świetlic szachowych — na razie przynajmniej we wszystkich miastach wojewódzkich — jest palącą koniecznością.

Rozpoczęta być musi wreszcie na większą skalę produkcja sprzętu szachowego przez Centralę Handlową Sprzętu Sportowego — a mianowicie szachów i zegarów szachowych.

Dotychczasowy, indywidualny system pracy naszych mistrzów musi być zarzucony. Należy oprzeć się na radzieckich metodach wspólnej, kolektywnej pracy nad nieustannym podnoszeniem swych kwalifikacji.

Przygotowania do XI Olimpiady Szachowej musimy rozpocząć już dziś! Zacząć trzeba od usunięcia wymienionych wyżej najważniejszych niedostatków w dotychczasowym rozwoju sportu szachowego w Polsce!

SZCZEGÓŁOWE WYNIKI OLIMPIADY

PÓŁFINAŁY

Grupa I

1 RUNDA.

Islandia 1½:2½ Saara

Gilfer	1:0	Lorson
Olafsson	½:½	Benkner
Johnsen	0:1	Weichselbaumer
Sigurdsson	0:1	Jost

Argentyna 3½:½ Anglia

Najdorf	1:0	Golombek
Bolbochan	½:½	Penrose
Eliskases	1:0	Milner-Barry
Pilnik	1:0	Barden

Dania 4:0 Luxemburg

J. Enevoldsen	1:0	Doerner
Poulsen	1:0	Levy
Nielsen	1:0	Lambert
Pedersen	1:0	Kremer

Niemcy Zach. 3½:½ Kuba

Teschner	1:0	Planas
Schmidt	1:0	Gonzales
Pfeiffer	1:0	Cobo
Heinicke	½:½	Ortega

2 RUNDA.

Luxemburg 0:4 Niemcy Zach.

Doerner	0:1	Teschner
Levy	0:1	Heinicke
Lambert	0:1	Lange
Kremer	0:1	Rellstab

Anglia 2:2 Dania

Penrose	½:½	J. Enevoldsen
Milner-Barry	½:½	Nielsen
Horne	½:½	Pedersen
Hooper	½:½	H. Enevoldsen

Saara ½:3½ Argentyna

Lorson	0:1	Najdorf
Benkner	½:½	Bolbochan
Weichselbaumer	0:1	Eliskases
Jost	0:1	Rosseto

Czechosłowacja 2½:1½ Islandia

Filip	1:0	Olafsson
Pachman	½:½	Johnsen
Sajtar	½:½	Sigurdsson
Kottnauer	½:½	Gislason

3 RUNDA.

Argentyna 2:2 Czechosłowacja

Najdorf	1:0	Filip
Eliskases	½:½	Pachman
Pilnik	½:½	Sajtar
Rosseto	0:1	Kottnauer

Dania 3:1 Saara

J. Enevoldsen	1:0	Lorson
Poulsen	0:1	Benkner
Pedersen	1:0	Weichselbaumer
H. Enevoldsen	1:0	Jost

Niemcy Zach. 2½:1½ Anglia

Schmidt	1:0	Golombek
Pfeiffer	0:1	Penrose
Lange	½:½	Barden
Rellstab	1:0	Horne

Kuba 3½:½ Luxemburg

Aleman	1:0	Doerner
Planas	½:½	Levy
Gonzales	1:0	Lambert
Cobo	1:0	Kremer

4 RUNDA.

Anglia 2:2 Kuba

Golombek	½:½	Aleman
Milner-Barry	½:½	Planas
Barden	½:½	Gonzales
Hooper	½:½	Cobo

Saara 0:4 Niemcy Zach.

Lorson	0:1	Schmidt
Benkner	0:1	Pfeiffer
Jost	0:1	Lange
Jacob	0:1	Rellstab

Czechosłowacja 3:1 Dania

Filip	1:0	J. Enevoldsen
Pachman	1:0	Poulsen
Sajtar	0:1	Nielsen
Kottnauer	1:0	H. Enevoldsen

Islandia ½:3½ Argentyna

Gilfer	0:1	Najdorf
Olafsson	½:½	Bolbochan
Sigurdsson	0:1	Pilnik
Arnlaugsson	0:1	Rosseto

5 RUNDA.

Dania 1½:2½ Islandia

Enevoldsen	1:0	Gilfer
Poulsen	0:1	Olafsson
Nielsen	½:½	Johnsen
Pedersen	0:1	Arnlaugsson

Niemcy Zach. 2:2 Czechosłowacja

Teschner	½:½	Filip
Schmidt	1:0	Pachman
Pfeiffer	0:1	Kottnauer
Heinicke	½:½	Zita

Kuba 2½:1½ Saara

Aleman	0:1	Lorson
Gonzales	½:½	Benkner
Cobo	1:0	Weichselbaumer
Ortega	1:0	Jacob

Luxemburg 0:4 Anglia

Doerner	0:1	Penrose
Levy	0:1	Barden
Lambert	0:1	Horne
Barbier	0:1	Hooper

6 RUNDA.

Saara 4:0 Luxemburg

Lorson	1:0	Doerner
Benkner	1:0	Levy
Weichselbaumer	1:0	Lambert
Jost	1:0	Kremer

Czechosłowacja 3½:½ Kuba

Filip	1:0	Planas
Sajtar	½:½	Gonzales
Kottnauer	1:0	Cobo
Zita	1:0	Ortega

Islandia 1½:2½ Niemcy Zach.

Gilfer	½:½	Teschner
Johnsen	0:1	Schmidt
Sigurdsson	1:0	Heinicke
Gislason	0:1	Lange

Argentyna 3½:½ Dania

Najdorf	1:0	J. Enevoldsen
Bolbochan	½:½	Nielsen
Eliskases	1:0	Pedersen
Rossetto	1:0	H. Enevoldsen

7 RUNDA.

Niemcy Zach. 2:2 Argentyna

Teschner	0:1	Najdorf
Schmidt	½:½	Bolbochan
Pfeiffer	1:0	Eliskases
Rellstab	½:½	Pilnik

Kuba 2½:1½ Islandia

Aleman	1:0	Olafsson
Planas	½:½	Johnsen
Gonzales	1:0	Sigurdsson
Ortega	0:1	Arnlaugsson

Luxemburg 0:4 Czechosłowacja

Doerner	0:1	Pachman
Levy	0:1	Sajtar
Lambert	0:1	Kottnauer
Kremer	0:1	Pithart

Anglia 4:0 Saara

Golombek	1:0	Lorson
Penrose	1:0	Benkner
Milner-Barry	1:0	Weichselbaumer
Horne	1:0	Jost

8 RUNDA.

Czechosłowacja 2½:1½ Anglia

Filip	½:½	Golombek
Pachman	½:½	Penrose
Sajtar	½:½	Milner-Barry
Kottnauer	1:0	Barden

Islandia 2:2 Luxemburg

Gilfer	0:1	Doerner
Olafsson	0:1	Lambert
Johnsen	1:0	Kremer
Gislason	1:0	Barbier

Argentyna 3½:½ Kuba

Najdorf	1:0	Aleman
Eliskases	½:½	Planas
Pilnik	1:0	Gonzales
Rossetto	1:0	Cobo

Dania 1½:2½ Niemcy Zach.

J. Enevoldsen	½:½	Teschner
Poulsen	0:1	Heinicke
Nielsen	1:0	Lange
H. Enevoldsen	0:1	Rellstab

9 RUNDA.

Kuba 2:2 Dania

Aleman	0:1	Enevoldsen
Planas	0:1	Poulsen
Gonzales	1:0	Nielsen
Cobo	1:0	Pedersen

Luxemburg 0:4 Argentyna

Doerner	0:1	Najdorf
Levy	0:1	Bolbochan
Lambert	0:1	Pilnik
Kremer	0:1	Rossetto

Anglia 2½:1½ Islandia

Penrose	1:0	Gilfer
Barden	½:½	Olafsson
Horne	1:0	Johnsen
Hooper	0:1	Sigurdsson

Saara 1:3 Czechosłowacja

Lorson	0:1	Filip
Benkner	1:0	Pachman
Weichselbaumer	0:1	Sajtar
Jost	0:1	Pithart

Ostateczny wynik półfinału w I grupie

L. p.	K r a j	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Ilość pkt.
1	Argentyna	●	2	2	3½	3½	3½	3½	3½	4	25½
2	Niemcy Zach.	2	●	2	2½	2½	3½	2½	4	4	23
3	Czechosłowacja	2	2	●	2½	3	3½	2½	3	4	22½
4	Anglia	½	1½	1½	●	2	2	2½	4	4	18
5	Dania	½	1½	1	2	●	2	1½	3	4	15½
6	Kuba	½	½	½	2	2	●	2½	2½	3½	14
7	Islandia	½	1½	1½	1½	2½	1½	●	1½	2	12½
8	Saara	½	0	1	0	1	1½	2½	●	4	10½
9	Luxemburg	0	0	0	0	0	½	2	0	●	2½

Grupa II

1 RUNDA.

NRD 3:1 Austria

Koch	1:0	Lokvenc
Pietsch	1:0	Poschauko
Platz	½:½	Beni
K. Müller	½:½	Auer

Brazylia 0:4 Szwecja

Mangini	0:1	Stahlberg
Carvalho	0:1	Stoltz
Cruz	0:1	Lundin
Vasconcelos	0:1	Sköld

Norwegia ½:3½ Jugosławia

Vestol	0:1	Gligorić
Myhre	0:1	Rabar
Morcken	0:1	Trifunović
Rojahn	½:½	Pirc

Węgry 3:1 Włochy

Szabo	1:0	Porreca
Barcza	0:1	Nestler
Szily	1:0	Scafarelli
Florian	1:0	Cala

2 RUNDA.

Austria 2½:1½ Włochy

Lokvenc	1:0	Porreca
Poschauko	½:½	Nestler
Beni	1:0	Scafarelli
Auer	0:1	Primavera

Jugosławia 1½:2½ Węgry

Gligorić	0:1	Szabo
Rabar	½:½	Barcza
Trifunović	½:½	Szily
Pirc	½:½	Florian

Szwecja 4:0 Norwegia

Stahlberg	1:0	Vestol
Lundin	1:0	Myhre
Sköld	1:0	Rojahn
Johansson	1:0	Madsen

NRD 2½:1½ Brazylia

Koch	0:1	German
Pietsch	½:½	Mendes
Platz	1:0	Carvalho
Müller	1:0	Cruz

3 RUNDA.

Brazylia 2:2 Austria

German	1:0	Poschauko
Mendes	0:1	Beni
Mangini	1:0	Palda
Vasconcelos	0:1	Keller

Norwegia ½:3½ NRD

Vestol	0:1	Koch
Myhre	0:1	Pietsch
Rojahn	½:½	Platz
Ramm	0:1	Müller

Węgry 2:2 Szwecja

Szabo	½:½	Stahlberg
Barcza	½:½	Stoltz
Szily	½:½	Lundin
Florian	½:½	Sköld

Włochy 1:3 Jugosławia

Porreca	½:½	Gligorić
Nestler	½:½	Rabar
Cala	0:1	Pirc
Primavera	0:1	Milić

4 RUNDA.

Austria 1½:2½ Jugosławia

Lokvenc	½:½	Gligorić
Poschauko	0:1	Rabar
Beni	½:½	Trifunović
Auer	½:½	Fuderer

Szwecja 3½:½ Włochy

Stahlberg	1:0	Nestler
Lundin	1:0	Scafarelli
Johansson	½:½	Cala
Danielsson	1:0	Primavera

NRD 1½:2½ Węgry

Koch	0:1	Szabo
Pietsch	½:½	Barcza
Platz	1:0	Szily
Müller	0:1	Florian

Brazylia 3:1 Norwegia

German	½:½	Vestol
Mendes	½:½	Morcken
Mangini	1:0	Rojahn
Cruz	1:0	Ramm

5 RUNDA.

Norwegia 1½:2½ Austria

Myhre	0:1	Lokvenc
Morcken	0:1	Beni
Rojahn	1:0	Auer
Madsen	½:½	Keller

Węgry 4:0 Brazylia

Szabo	1:0	German
Barcza	1:0	Mangini
Szily	1:0	Carvalho
Pogats	1:0	Vasconcellos

Włochy 2½:1½ NRD

Porreca	1:0	Koch
Nestler	1:0	Pietsch
Cala	0:1	Platz
Primavera	½:½	Müller

Jugosławia 2:2 Szwecja

Gligorić	1:0	Stoltz
Rabar	½:½	Lundin
Trifunović	0:1	Sköld
Pirc	½:½	Danielsson

6 RUNDA.

Austria 2:2 Szwecja

Lokvenc	0:1	Stahlberg
Poschauko	½:½	Sköld
Beni	1:0	Johansson
Keller	½:½	Danielsson

NRD 1:3 Jugosławia

Koch	0:1	Gligorić
Pietsch	0:1	Rabar
Platz	1:0	Trifunović
Müller	0:1	Milić

Brazylia 3:1 Włochy

German	½:½	Porreca
Mendes	1:0	Nestler
Mangini	½:½	Scafarelli
Carvalho	1:0	Primavera

Norwegia 1½:2½ Węgry

Vestol	0:1	Szabo
Myhre	½:½	Florian
Rojahn	0:1	Pogats
Madsen	1:0	Molnar

7 RUNDA.

Węgry 4:0 Austria

Barcza	1:0	Lokvenc
Szily	1:0	Poschauko
Florian	1:0	Beni
Molnar	1:0	Palda

Włochy 3½:½ Norwegia

Porreca	½:½	Vestol
Nestler	1:0	Myhre
Cala	1:0	Morcken
Primavera	1:0	Ramm

Jugosławia 3:1 Brazylia

Gligorić	1:0	German
Pirc	½:½	Mendes
Fuderer	1:0	Mangini
Milić	½:½	Carvalho

Szwecja 3½:½ NRD

Stahlberg	½:½	Koch
Stoltz	1:0	Pietsch
Lundin	1:0	Platz
Johansson	1:0	Müller

Ostateczny wynik półfinału w II grupie

L. p.	K r a j	1	2	3	4	5	6	7	8	Ilość pkt.
1	Szwecja	●	2	2	3½	2	3½	4	4	21
2	Węgry	2	●	2½	2½	4	3	4	2½	20½
3	Jugosławia	2	1½	●	3	2½	3	3	3½	18½
4	N. R. D.	½	1½	1	●	3	1½	2½	3½	13½
5	Austria	2	0	1½	1	●	2½	2	2½	11½
6	Włochy	½	1	1	2½	1½	●	1	3½	11
7	Brazylia	0	0	1	1½	2	3	●	3	10½
8	Norwegia	0	1½	½	½	1½	½	1	●	5½

Grupa III

1 RUNDA.

Holandia 2½:1½ USA

v. Scheltinga	½:½	Reshevsky
Prins	½:½	Evans
Donner	1:0	Byrne
Cortlever	½:½	Bisguier

Finlandia 3:1 Polska

Böök	1:0	Tarnowski
Ojanen	1:0	Pytlakowski
Kaila	1:0	Plater
Salo	0:1	Śliwa

Grecja 1:3 Szwajcaria

Gaitanaros	0:1	Grob
Mastichiadis	0:1	P. Müller
Anagnostou	½:½	Morel
Sakellaropoulos	½:½	Bachmann

ZSRR 3:1 Izrael

Keres	½:½	Czerniak
Smysłow	½:½	Oren
Bronstein	1:0	Porath
Heller	1:0	Aloni

2 RUNDA.

USA 4:0 Izrael

Reshevsky	1:0	Czerniak
Evans	1:0	Oren
Byrne	1:0	Porath
Bisguier	1:0	Mandelbaum

Szwajcaria ½:3½ ZSRR

Grob	0:1	Bronstein
Müller	0:1	Heller
Morel	0:1	Bolesławski
Bhend	½:½	Kotow

Polska 2½:1½ Grecja

Tarnowski	1:0	Gaitanaros
Pytlakowski	½:½	Tsiknopoulos
Plater	½:½	Mastichiadis
Śliwa	½:½	Anagnostou

Holandia 2½:1½ Finlandia

v. Scheltinga	½:½	Böök
Prins	½:½	Ojanen
Donner	1:0	Kaila
Cortlever	½:½	Fred

3 RUNDA.

Finlandia 2½:1½ USA

Böök	½:½	Reshevsky
Ojanen	½:½	Evans
Kaila	½:½	Byrne
Fred	1:0	Bisguier

Grecja ½:3½ Holandia

Gaitanaros	0:1	Prins
Tsiknopoulos	0:1	Donner
Anagnostou	0:1	Kramer
Zografakis	½:½	Barendregt

ZSRR 4:0 Polska

Keres	1:0	Tarnowski
Smysłow	1:0	Pytlakowski
Bronstein	1:0	Plater
Heller	1:0	Litmanowicz

Izrael 4:0 Szwajcaria

Czerniak	1:0	Grob
Oren	1:0	Müller
Porath	1:0	Bachmann
Aloni	1:0	Bhend

4 RUNDA.

USA 4:0 Szwajcaria

Reshevsky	1:0	Grob
Evans	1:0	Morel
Byrne	1:0	Bachmann
Bisguier	1:0	Bhend

Polska 2:2 Izrael

Tarnowski	0:1	Czerniak
Śliwa	1:0	Oren
Litmanowicz	0:1	Porath
Grynfeld	1:0	Aloni

Holandia ½:3½ ZSRR

v. Scheltinga	½:½	Keres
Prins	0:1	Smysłow
Cortlever	0:1	Bronstein
Kramer	0:1	Heller

Finlandia 3:1 Grecja

Böök	1:0	Gaitanaros
Ojanen	½:½	Mastichiadis
Salo	1:0	Sakellaropoulos
Fred	½:½	Zografakis

5 RUNDA.

Grecja 0:4 USA

Gaitanaros	0:1	Reshevsky
Mastichiadis	0:1	Evans
Anagnostou	0:1	Byrne
Zografakis	0:1	Bisguier

ZSRR 2½:1½ Finlandia

Keres	0:1	Böök
Smysłov	½:½	Ojanen
Bronstein	1:0	Fred
Heller	1:0	Niemela

Izrael 2½:1½ Holandia

Czerniak	1:0	v. Scheltinga
Oren	0:1	Prins
Porath	½:½	Donner
Mandelbaum	1:0	Cortlever

Szwajcaria 1½:2½ Polska

Grob	1:0	Pytlakowski
Müller	0:1	Plater
Morel	0:1	Śliwa
Bhend	½:½	Grynfeld

6 RUNDA.

USA 2:2 Polska

Reshevsky	1:0	Tarnowski
Evans	½:½	Plater
Byrne	0:1	Śliwa
Bisguier	½:½	Grynfeld

Holandia 1½:2½ Szwajcaria

Prins	0:1	Grob
Donner	½:½	Müller
Cortlever	1:0	Morel
Kramer	0:1	Bhend

Finlandia 1½:2½ Izrael

Böök	½:½	Czerniak
Ojanen	0:1	Oren
Salo	½:½	Porath
Fred	½:½	Mandelbaum

Grecja 0:4 ZSRR

Tsiknopoulos	0:1	Keres
Mastichiadis	0:1	Smysłow
Sakellaropoulos	0:1	Bolesławski
Zografakis	0:1	Kotow

7 RUNDA.

ZSRR 3:1 USA

Smysłow	1:0	Evans
Heller	½:½	Byrne
Bolesławski	1:0	Bisguier
Kotow	½:½	Koltanowski

Izrael 4:0 Grecja

Czerniak	1:0	Gaitanaros
Oren	1:0	Tsiknopoulos
Porath	1:0	Mastichiadis
Aloni	1:0	Anagnostou

Szwajcaria 0:4 Finlandia

Grob	0:1	Böök
Müller	0:1	Ojanen
Morel	0:1	Kaila
Bhend	0:1	Salo

Polska 2½:1½ Holandia

Tarnowski	1:0	v. Scheltinga
Pytlakowski	0:1	Donner
Plater	½:½	Cortlever
Grynfeld	1:0	Barendregt

Ostateczny wynik półfinału w III grupie

L. p.	Kraj	1	2	3	4	5	6	7	8	Ilość pkt.
1	Z. S. R. R.	●	3	2½	3	3½	4	3½	4	23½
2	U. S. A.	1	●	1½	4	1½	2	4	4	18
3	Finlandia	1½	2½	●	1½	1½	3	4	3	17
4	Izrael	1	0	2½	●	2½	2	4	4	16
5	Holandia	½	2½	2½	1½	●	1½	1½	3½	13½
6	Polska	0	2	1	2	2½	●	2½	2½	12½
7	Szwajcaria	½	0	0	0	2½	1½	●	3	7½
8	Grecja	0	0	1	0	½	1½	1	●	4

FINAŁ

Grupa A

1 RUNDA.

Niemcy Zach. 1:3 Jugosławia

Teschner	0:1	Gligorić
Pfeiffer	0:1	Rabar
Heinicke	½:½	Trifunović
Rellstab	½:½	Pirc

Szwecja 2:2 Czechosłowacja

Stahlberg	1:0	Filip
Stoltz	½:½	Pachman
Lundin	½:½	Sajtar
Sköld	0:1	Kottnauer

Węgry 1½:2½ ZSRR

Szabo	1:0	Keres
Barcza	0:1	Smysłow
Szily	½:½	Bronstein
Florian	0:1	Heller

USA 2½:1½ Argentyna

Reshevsky	1:0	Najdorf
Evans	0:1	Bolbochan
Byrne	1:0	Eliskases
Bisguier	½:½	Pilnik

2 RUNDA.

ZSRR 2:2 USA

Keres	½:½	Reshevsky
Smysłow	1:0	Evans
Bronstein	0:1	Byrne
Heller	½:½	Bisguier

Czechosłowacja 1½:2½ Węgry

Filip	0:1	Szabo
Pachman	½:½	Barcza
Sajtar	½:½	Szily
Kottnauer	½:½	Florian

Jugosławia 2½:1½ Szwecja

Gligorić	½:½	Stahlberg
Rabar	½:½	Stoltz
Trifunović	½:½	Lundin
Fuderer	1:0	Danielsson

Finlandia 2½:1½ Niemcy Zach.

Böök	0:1	Schmidt
Ojanen	1:0	Pfeiffer
Kaila	1:0	Heinicke
Fred	½:½	Lange

3 RUNDA.

Szwecja 2:2 Finlandia

Stahlberg 0:1 Böök
Lundin 1:0 Ojanen
Sköld 0:1 Kaila
Johansson 1:0 Salo

Węgry 1:3 Jugosławia

Szabo ½:½ Gligorić
Barcza 0:1 Rabar
Szily ½:½ Trifunović
Molnar 0:1 Pirc

USA 2:2 Czechosłowacja

Evans ½:½ Pachman
Byrne ½:½ Sajtar
Bisguier ½:½ Kottnauer
Berliner ½:½ Zita

Argentyna 1½:2½ ZSRR

Najdorf ½:½ Keres
Bolbochan ½:½ Smysłow
Pilnik ½:½ Heller
Rossetto 0:1 Bolesławski

4 RUNDA.

Czechosłowacja 2½:1½ Argentyna

Filip ½:½ Najdorf
Pachman ½:½ Bolbochan
Sajtar ½:½ Eliskases
Kottnauer 1:0 Pilnik

Jugosławia 2:2 USA

Gligorić ½:½ Reshevsky
Trifunović ½:½ Evans
Pirc 0:1 Byrne
Milić 1:0 Bisguier

Finlandia ½:3½ Węgry

Böök 0:1 Szabo
Ojanen 0:1 Barcza
Kaila 0:1 Szily
Salo ½:½ Florian

Niemcy Zach. 2:2 Szwecja

Teschner 0:1 Stahlberg
Schmidt 1:0 Stoltz
Pfeiffer ½:½ Lundin
Lange ½:½ Danielsson

5 RUNDA.

Węgry 2:2 Niemcy Zach.

Szabo ½:½ Teschner
Barcza ½:½ Schmidt
Szily 1:0 Heinicke
Florian 0:1 Rellstab

USA 2:2 Finlandia

Reshevsky 1:0 Böök
Evans ½:½ Ojanen
Byrne ½:½ Salo
Bisguier 0:1 Fred

Argentyna 2½:1½ Jugosławia

Najdorf 1:0 Gligorić
Bolbochan ½:½ Rabar
Eliskases ½:½ Trifunović
Pilnik ½:½ Fuderer

ZSRR 2:2 Czechosłowacja

Keres ½:½ Filip
Bronstein ½:½ Pachman
Heller ½:½ Sajtar
Bolesławski ½:½ Kottnauer

6 RUNDA.

Jugosławia 2:2 ZSRR

Gligorić ½:½ Keres
Rabar 0:1 Smysłow
Trifunović 1:0 Heller
Pirc ½:½ Bolesławski

Finlandia ½:3½ Argentyna

Ojanen 0:1 Najdorf
Kaila ½:½ Bolbochan
Salo 0:1 Pilnik
Fred 0:1 Rossetto

Niemcy Zach. 1:3 USA

Teschner 0:1 Reshevsky
Schmidt ½:½ Evans
Lange 0:1 Byrne
Rellstab ½:½ Bisguier

Szwecja 1½:2½ Węgry

Stahlberg 1:0 Szabo
Stoltz ½:½ Barcza
Lundin 0:1 Szily
Johansson 0:1 Pogats

7 RUNDA.

USA 1½:2½ Szwecja

Reshevsky 0:1 Stahlberg
Evans 0:1 Stoltz
Byrne 1:0 Sköld
Bisguier ½:½ Johansson

Argentyna 2½:1½ Niemcy Zach.

Najdorf 0:1 Teschner
Bolbochan ½:½ Schmidt
Pilnik 1:0 Pfeiffer
Rossetto 1:0 Heinicke

ZSRR 3½:½ Finlandia

Keres 1:0 Böök
Smysłow ½:½ Kaila
Bronstein 1:0 Salo
Heller 1:0 Fred

Czechosłowacja 1½:2½ Jugosławia

Filip 0:1 Gligorić
Pachman ½:½ Trifunović
Sajtar ½:½ Fuderer
Kottnauer ½:½ Milić

8 RUNDA.

Finlandia ½:3½ Czechosłowacja

Böök 0:1 Filip
Ojanen 0:1 Pachman
Kaila ½:½ Sajtar
Niemela 0:1 Kottnauer

Niemcy Zach. ½:3½ ZSRR

Teschner ½:½ Keres
Schmidt 0:1 Smysłow
Heinicke 0:1 Heller
Lange 0:1 Bolesławski

Szwecja ½:3½ Argentyna

Lundin 0:1 Najdorf
Sköld 0:1 Bolbochan
Johansson ½:½ Pilnik
Danielsson 0:1 Rossetto

Węgry 2:2 USA

Szabo ½:½ Reshevsky
Barcza ½:½ Byrne
Szily ½:½ Bisguier
Florian ½:½ Koltanowsky

9 RUNDA.

Argentyna 3:1 Węgry

Najdorf ½:½ Szabo
Bolbochan 1:0 Barcza
Eliskases 1:0 Szily
Pilnik ½:½ Florian

ZSRR 3:1 Szwecja

Smysłow ½:½ Stahlberg
Bronstein 1:0 Stoltz
Heller ½:½ Lundin
Bolesławski 1:0 Sköld

Czechosłowacja 3:1 Niemcy Zach.

Filip 1:0 Teschner
Pachman ½:½ Pfeiffer
Sajtar ½:½ Lange
Kottnauer 1:0 Rellstab

Jugosławia 2½:1½ Finlandia

Gligorić ½:½ Böök
Rabar ½:½ Ojanen
Trifunović 1:0 Kaila
Pirc ½:½ Fred

Wyniki rozgrywek finału „A“

L. p.	Kraj	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Ilość pkt.
1	Z. S. R. R.	●	2½	2	2	2	2½	3	3½	3½	21
2	Argentyna	1½	●	2½	1½	1½	3	3½	2½	3½	19½
3	Jugosławia	2	1½	●	2½	2	3	2½	3	2½	19
4	Czechosłowacja	2	2½	1½	●	2	1½	2	3	3½	18
5	U. S. A.	2	2½	2	2	●	2	1½	3	2	17
6	Węgry	1½	1	1	2½	2	●	2½	2	3½	16
7	Szwecja	1	½	1½	2	2½	1½	●	2	2	13
8	Niemcy Zach.	½	1½	1	1	1	2	2	●	1½	10½
9	Finlandia	½	½	1½	½	2	½	2	2½	●	10

Grupa B

1 RUNDA.

Polska 2:2 Austria

Tarnowski ½:½ Lokvenc
Plater ½:½ Poschauko
Śliwa 1:0 Beni
Grynfeld 0:1 Auer

NRD 1½:2½ Holandia

Koch ½:½ v. Scheltinga
Pietsch 1:0 Prins
Platz 0:1 Donner
Müller 0:1 Cortlever

Włochy 2:2 Kuba

Porreca 1:0 Planas
Nestler ½:½ Gonzales
Scafarelli ½:½ Cobo
Cala 0:1 Ortega

Dania 2½:1½ Anglia

J. Enevoldsen 1:0 Golombek
Poulsen ½:½ Penrose
Pedersen ½:½ Milner-Barry
H. Enevoldsen ½:½ Horne

2 RUNDA.

Kuba 2½:1½ Dania

Aleman ½:½ Poulsen
Planas 0:1 Nielsen
Gonzales 1:0 Pedersen
Ortega 1:0 H. Enevoldsen

Holandia 3:1 Włochy

v. Scheltinga 1:0 Porreca
Prins ½:½ Nestler
Cortlever 1:0 Scafarelli
Kramer ½:½ Primavera

Austria 1:3 NRD

Lokvenc ½:½ Koch
Beni ½:½ Pietsch
Auer 0:1 Platz
Keller 0:1 Müller

Izrael 2:2 Polska

Czerniak	1:0	Tarnowski
Oren	1:0	Pytlakowski
Porath	0:1	Plater
Aloni	0:1	Śliwa

3 RUNDA.

NRD 1:3 Izrael

Koch	0:1	Czerniak
Pietsch	0:1	Oren
Platz	½:½	Porath
Müller	½:½	Mandelbaum

Włochy 1:3 Austria

Porreca	½:½	Lokvenc
Nestler	0:1	Poschauko
Cala	0:1	Beni
Primavera	½:½	Palda

Dania 1½:2½ Holandia

J. Enevoldsen	½:½	v. Scheltinga
Poulsen	½:½	Donner
Nielsen	0:1	Cortlever
Pedersen	½:½	Kramer

Anglia 1:3 Kuba

Golombek	1:0	Planas
Milner-Barry	0:1	Gonzales
Barden	0:1	Cobo
Hooper	0:1	Ortega

4 RUNDA.

Holandia 3:1 Anglia

v. Scheltinga	½:½	Golombek
Donner	1:0	Penrose
Kramer	½:½	Milner-Barry
Barendregt	1:0	Horne

Austria 1:3 Dania

Poschauko	½:½	Enevoldsen
Beni	0:1	Poulsen
Auer	½:½	Nielsen
Keller	0:1	Pedersen

Izrael 2½:1½ Włochy

Czerniak	0:1	Porreca
Oren	1:0	Scafarelli
Porath	1:0	Cala
Mandelbaum	½:½	Primavera

Polska 2½:1½ NRD

Tarnowski	1:0	Koch
Plater	½:½	Pietsch
Śliwa	1:0	Platz
Litmanowicz	0:1	Müller

5 RUNDA.

Włochy 1½:2½ Polska

Porreca	½:½	Tarnowski
Nestler	½:½	Plater
Cala	½:½	Śliwa
Primavera	0:1	Grynfeld

Dania 1½:2½ Izrael

J. Enevoldsen	0:1	Czerniak
Poulsen	½½:	Oren
Pedersen	1:0	Porath
H. Enevoldsen	0:1	Aloni

Anglia 1½:2½ Austria

Golombek	½:½	Lokvenc
Penrose	0:1	Poschauko
Milner-Barry	1:0	Palda
Barden	0:1	Keller

Kuba ½:3½ Holandia

Planas	0:1	v. Scheltinga
Gonzales	½:½	Prins
Cobo	0:1	Donner
Ortega	0:1	Cortlever

6 RUNDA.

Austria ½:3½ Kuba

Lokvenc	½:½	Aleman
Poschauko	0:1	Gonzales
Beni	0:1	Cobo
Auer	0:1	Ortega

Izrael 2½:1½ Anglia

Czerniak	½:½	Golombek
Porath	½:½	Penrose
Aloni	1:0	Milner-Barry
Mandelbaum	½:½	Barden

Polska 1½:2½ Dania

Tarnowski	0:1	Enevoldsen
Plater	½:½	Poulsen
Śliwa	0:1	Nielsen
Grynfeld	1:0	Pedersen

NRD 3:1 Włochy

Koch	0:1	Porreca
Pietsch	1:0	Nestler
Platz	1:0	Scafarelli
Müller	1:0	Primavera

7 RUNDA.

Dania 2:2 NRD

J. Enevoldsen	½:½	Koch
Nielsen	½:½	Pietsch
Pedersen	1:0	Platz
H. Enevoldsen	0:1	Müller

Anglia 3:1 Polska

Golombek	½:½	Tarnowski
Penrose	1:0	Pytlakowski
Horne	1:0	Plater
Hooper	½:½	Grynfeld

Kuba 1:3 Izrael

Aleman	½:½	Czerniak
Gonzales	½:½	Oren
Cobo	0:1	Aloni
Ortega	0:1	Mandelbaum

Holandia 3:1 Austria

Prins	1:0	Lokvenc
Donner	0:1	Poschauko
Cortlever	1:0	Auer
Barendregt	1:0	Keller

8 RUNDA

Izrael 2:2 Holandia

Czerniak	0:1	v. Scheltinga
Oren	0:1	Donner
Porath	1:0	Cortlever
Aloni	1:0	Kramer

Polska 2½:1½ Kuba

Tarnowski	½:½	Aleman
Śliwa	½:½	Gonzales
Litmanowicz	½:½	Cobo
Grynfeld	1:0	Ortega

NRD 1½:2½ Anglia

Koch	½:½	Golombek
Pietsch	½:½	Milner-Barry
Platz	0:1	Barden
Müller	½:½	Horne

Włochy 2½:1½ Dania

Porreca	1:0	J. Enevoldsen
Nestler	½:½	Nielsen
Cala	1:0	Pedersen
Primavera	0:1	H. Enevoldsen

9 RUNDA.

Anglia 2:2 Włochy

Penrose	1:0	Porreca
Milner-Barry	½:½	Nestler
Barden	½:½	Cala
Hooper	0:1	Primavera

Kuba 1:3 NRD

Aleman	0:1	Koch
Gonzales	0:1	Pietsch
Cobo	1:0	Platz
Ortega	0:1	Müller

Holandia 1½:2½ Polska

v. Scheltinga	0:1	Tarnowski
Donner	½:½	Plater
Cortlever	½:½	Śliwa
Barendregt	½:½	Grynfeld

Austria 2:2 Izrael

Lokvenc	1:0	Czerniak
Poschauko	0:1	Porath
Beni	½:½	Aloni
Palda	½:½	Mandelbaum

Wyniki rozgrywek finału „B"

L. p.	Kraj	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Ilość pkt.
1	Holandia	●	2	1½	2½	2½	3½	3	3	3	21
2	Izrael	2	●	2	3	2½	3	2½	2	2½	19½
3	Polska	2½	2	●	2½	1½	2½	1	2	2½	16½
4	N. R. D.	1½	1	1½	●	2	3	1½	3	3	16½
5	Dania	1½	1½	2½	2	●	1½	2½	3	1½	16
6	Kuba	½	1	1½	1	2½	●	3	3½	2	15
7	Anglia	1	1½	3	2½	1½	1	●	1½	2	14
8	Austria	1	2	2	1	1	½	2½	●	3	13
9	Włochy	1	1½	1½	1	2½	2	2	1	●	12½

Grupa C

1 RUNDA.

Brazylia 2:2 Norwegia

German	1:0	Vestol
Mendes	½:½	Myhre
Carvalho	½:½	Rojahn
Vasconcellos	0:1	Madsen

Szwajcaria 2½:1½ Grecja

Grob	1:0	Tsiknopoulos
Müller	½:½	Anagnostou
Morel	½:½	Sakeallropoulos
Bhend	½:½	Zografakis

Luxemburg 0:4 Islandia

Doerner	0:1	Olafsson
Levy	0:1	Johnsen
Lambert	0:1	Sigurdsson
Kremer	0:1	Gislasson

2 RUNDA.

Grecja 4:0 Luxemburg

Gaitanaros	1:0	Doerner
Tsiknopoulos	1:0	Levy
Mastichiadis	1:0	Lambert
Sakellaropoulos	1:0	Barbier

Norwegia 2½:1½ Szwajcaria

Vestol	½:½	Grob
Myhre	1:0	Müller
Morcken	0:1	Morel
Madsen	1:0	Bhend

Saara ½:3½ Brazylia

Lorson	0:1	Mendes
Benkner	½:½	Carvalho
Weichselbaumer	0:1	Cruz
Jost	0:1	Vasconcelos

3 RUNDA.

Szwajcaria 2½:1½ Saara

Grob	1:0	Lorson
Müller	0:1	Benkner
Morel	½:½	Weichselbaumer
Bhend	1:0	Jost

Luxemburg ½:3½ Norwegia

Doerner	½:½	Myhre
Levy	0:1	Morcken
Lambert	0:1	Rojahn
Kremer	0:1	Madsen

Islandia 2½:1½ Grecja

Olafsson	½:½	Gaitanaros
Johnsen	0:1	Tsiknopoulos
Sigurdsson	1:0	Mastichiadis
Arnlaugson	1:0	Zografakis

4 RUNDA.

Norwegia 1½:2½ Islandia

Vestol	½:½	Gilfer
Myhre	½:½	Olafsson
Rojahn	½:½	Sigurdsson
Madsen	0:1	Arnlaugsson

Saara 4:0 Luxemburg

Benkner	1:0	Doerner
Weichselbaumer	1:0	Levy
Jost	1:0	Lambert
Jacob	1:0	Barbier

Brazylia 2½:1½ Szwajcaria

German	1:0	Grob
Mendes	½:½	Müller
Cruz	0:1	Morel
Vasconcelos	1:0	Bhend

5 RUNDA.

Luxemburg 0:4 Brazylia

Doerner	0:1	German
Lambert	0:1	Mangini
Kremer	0:1	Carvalho
Barbier	0:1	Cruz

Islandia 1:3 Saara

Gilfer	0:1	Lorson
Olafsson	½:½	Benkner
Johnsen	½:½	Jost
Sigurdsson	0:1	Jacob

Grecja 2½:1½ Norwegia

Gaitanaros	1:0	Vestol
Tsiknopoulos	1:0	Myhre
Mastichiadis	½:½	Morcken
Sakellaropoulos	0:1	Rojahn

6 RUNDA.

Saara 1½:2½ Grecja

Lorson	0:1	Gaitanaros
Benkner	½:½	Tsiknopoulos
Weichselbaumer	½:½	Mastichiadis
Jost	½:½	Zografakis

Brazylia 4:0 Islandia

German	1:0	Olafsson
Mangini	1:0	Sigurdsson
Carvalho	1:0	Gislason
Vasconcelos	1:0	Arnlaugsson

Szwajcaria 3½:½ Luxemburg

Grob	1:0	Doerner
Müller	½:½	Lambert
Morel	1:0	Kremer
Bhend	1:0	Barbier

7 RUNDA.

Islandia 2½:1½ Szwajcaria

Olafsson	1:0	Grob
Johnsen	0:1	Müller
Sigurdsson	1:0	Morel
Gislason	½:½	Bhend

Grecja 1½:2½ Brazylia

Gaitanaros	½:½	German
Tsiknopoulos	0:1	Mangini
Mastichiadis	½:½	Cruz
Sakellaropoulos	½:½	Vasconcelos

Norwegia 2:2 Saara

Myhre	0:1	Lorson
Morcken	0:1	Benkner
Rojahn	1:0	Weichselbaumer
Madsen	1:0	Jost

Wyniki rozgrywek finału „C“

L. p.	Kraj	1	2	3	4	5	6	7	Ilość pkt
1	Brazylia	●	2½	2½	2	4	3½	4	18½
2	Grecja	1½	●	1½	2½	1½	2½	4	13½
3	Szwajcaria	1½	2½	●	1½	1½	2½	3½	13
4	Norwegia	2	1½	2½	●	1½	2	3½	13
5	Islandia	0	2½	2½	2½	●	1	4	12½
6	Saara	½	1½	1½	2	3	●	4	12½
7	Luxemburg	0	0	½	½	0	0	●	1

WYNIKI INDYWIDUALNE

(Pierwsza liczba oznacza ilość zdobytych punktów, druga — ilość partii granych, trzecia — wynik w %%).

Na I szachownicy:

1. Najdorf (Argentyna)	12½	16	78,12
2. Stahlberg (Szwecja)	10	13	76,92
3. Szabo (Węgry)	10½	14	75
4. Reshevsky (USA)	9½	13	73,07
5. German (Brazylia)	7½	11	68,18
6. Gligorić (Jugosławia)	9½	15	63,33
7. Czerniak (Izrael)	9	15	60
8. Filip (Czechosł.)	8	14	57,14
9. J. Enevoldsen (Dania)	8½	15	56,66
10. Keres (ZSRR)	6½	12	54,16
11. Porreca (Włochy)	7½	14	53,57
12. Böök (Findandia)	7	14	50
13. Grob (Szwajcaria)	6½	13	50
14. v. Scheltinga (Holandia)	6	12	50
15. Lokvenc (Austria)	6	13	46,15
16. Golombek (Anglia)	5½	12	45,83
17. Tarnowski (Polska)	6	14	42,85
18. Teschner (Niemcy Z.)	5½	13	42,30
19. Aleman (Kuba)	4½	11	40,90
20. Koch (NRD)	5½	15	36,66
21. Gaitanaros (Grecja)	4	11	36,36
22. Lorson (Saara)	4	13	30,76
23. Gilfer (Islandia)	2	8	25
24. Vestol (Norwegia)	2	10	20
25. Doerner (Luxemburg)	1½	14	10,71

Na II szachownicy:

1. Smysłow (ZSRR)	10½	13	80,76
2. Schmidt (Niemcy Zach.)	9	12	75
3. Rabar (Jugosławia)	8	12	66,66
4. Penrose (Anglia)	8½	13	65,38
5. J. Bolbochan (Argent.)	9	14	64,28
6. Benkner (Saara)	9	14	64,28
7. Oren (Izrael)	7½	13	57,69
8. Mendes (Brazylia)	4½	8	56,25
9. Pachman (Czechosł.)	8	15	53,33
10. Pietsch (NRD)	8	15	53,33
11. Stoltz (Szwecja)	5	10	50
12. Prins (Holandia)	5	10	50
13. Barcza (Węgry)	6½	14	46,42
14. Evans (USA)	6½	14	46,42
15. Nestler (Włochy)	6½	14	46,42
16. Poulsen (Dania)	6	13	46,15
17. Olafsson (Islandia)	6	13	46,15
18. Ojanen (Finlandia)	6	14	42,85
19. Tsiknopoulos (Grecja)	4	10	40
20. Poschauko (Austria)	5	13	38.46
21. P. Müller (Szwajcaria)	4	12	33,33
22. Myhre (Norwegia)	3	12	25
23. Planas (Kuba)	2	11	18,18
24. Pytlakowski (Polska)	½	7	7,14
25. Levy (Luxemburg)	½	11	4,54

Na III szachownicy:

1. Bronstein (ZSRR)	8	10	80
2. Donner (Holandia)	10	13	76,92
3. Byrne (USA)	10	15	66,66
4. Szily (Węgry)	9	14	64,28
5. Lundin (Szwecja)	8	13	61,53
6. Nielsen (Dania)	8	13	61,53
7. Mangini (Brazylia)	5½	9	61,11
8. Eliskases (Argentyna)	6	10	60
9. Gonzales (Kuba)	9½	16	59,37
10. Porath (Izrael)	8	14	57,14
11. Kaila (Finlandia)	6	11	54,54
12. Beni (Austria)	7	13	53,84
13. Trifunović (Jugosł.)	7	13	53,84
14. Sajtar (Czechosł.)	8	15	53,33
15. Platz (NRD)	7½	15	50
16. Plater (Polska)	6	13	46,15
17. Milner-Barry (Anglia)	5½	12	45,83
18. Pfeiffer (Niemcy Zach.)	4	10	40
19 Morel (Szwajcaria)	4½	12	37,50
20. Johnsen (Islandia)	4	11	36,36
21. Weichselbaumer (Saara)	4	12	33,33
22. Mastichiadis (Grecja)	3½	11	31,81
23. Morcken (Norwegia)	2	8	25
24. Scafarelli (Włochy)	1	8	12,5
25. Lambert (Luxemburg)	1½	14	10,71

Na IV szachownicy:

1. Kottnauer (Czechosł.)	12½	15	83.33
2. Heller (ZSRR)	10½	14	75
3. Śliwa (Polska)	9	12	75
4. Pilnik (Argentyna)	9½	14	67,85
5. Aloni (Izrael)	6½	10	65
6. Cortlever (Holandia)	8	13	61,53
7. K. Müller (NRD)	9	15	60
8. Pirc (Jugosławia)	5½	10	55
9. Rojahn (Norwegia)	6	11	54,54
10. Cobo (Kuba)	7½	14	53,57
11. Sigurdsson (Islandia)	6	12	50
12. Carvalho (Brazylia)	4½	9	50
13. Bisguier (USA)	7	15	46.66
14. Florian (Węgry)	6½	14	46,42
15. Pedersen (Dania)	6	13	46,15
16. Barden (Anglia	4½	11	40,90
17. Sköld (Szwecja)	4	10	40
18. Salo (Finlandia)	3½	9	38,88
19. Heinicke (Niemcy Zach.)	3½	10	35
20. Cala (Włochy)	3½	11	31,81
21. Jost (Saara)	4	13	30,76
22. Auer (Austria)	2½	9	27,77
23. Anognostou (Grecja)	1½	6	25
24 Bachmann (Szwajcaria)	½	3	16,66
25. Kremer (Luxemburg)	0	11	0

Na V szachownicy
(pierwsi rezerwowi)

1. Pogats (Węgry)	3	3	100
2. Bolesławski (ZSRR)	7	8	87,5
3. Rossetto (Argentyna)	8	10	80
4. Fuderer (Jugosławia)	3½	5	70
5. Zita (Czechosłowacja)	2	3	66,66
6. Horne (Anglia)	5½	9	61,11
7. Johansson (Szwecja)	4½	8	56,25
8. Mandelbaum (Izrael)	4½	8	56,25
9. Lange (Niemcy Zach.)	5	10	50
10. Cruz (Brazylia)	3½	7	50
11. Gislasson (Islandia)	3	6	50
12. Jacob (Saara)	2	4	50
13. Koltanowski (USA)	1	2	50
14. Fred (Finlandia)	4½	10	45
15. Bhend (Szwajcaria)	5	12	41,66
16. Primavera (Włochy)	5	13	38,46
17. Kramer (Holandia)	2½	7	35,71
18. Sakellaropoulos (Gr.)	2½	7	35,71
19. H. Enevoldsen (Dania)	3	10	30
20. Palda (Austria)	1	5	20
21. Litmanowicz (Polska)	½	4	12,5
22. Ramm (Norwegia)	0	3	0

Na VI szachownicy
(II rezerwa)

1. Pithart (Czechosł.)	2	2	100
2. Milić (Jugosławia)	4	5	80
3. Rellstab (Niemcy Zach.)	6½	9	72,22
4. Grynfeld (Polska)	7	10	70
5. Madsen (Norwegia)	5½	8	68.75
6. Arnlaugsson (Islandia)	4	6	66,66
7. Kotow (ZSRR)	2	3	66,66
8. Barendregt (Holandia)	3	5	60
9. Berliner (USA)	½	1	50
10. Ortega (Kuba)	5½	12	45,83
11. Vasconcellos (Brazylia)	3½	8	43,75
12. Keller (Austria)	3	7	42,85
13. Danielsson (Szwecja)	2½	6	41,66
14. Hooper (Anglia)	2½	7	35,71
15. Molnar (Węgry)	1	3	33,33
16. Zografakis (Grecja)	2	7	28,57
17. Niemelä (Finlandia)	0	2	0
18. Barbier (Luxemburg)	0	6	0

DZIAŁ PARTII

849

PARTIA SYCYLIJSKA

grana na X Olimpiadzie w Helsinkach, sierpień rb.

Lundin (Szwecja) **Najdorf** (Argent.)

1. e2-e4 c7-c5 2. Sg1-f3 d7-d6 3. c2-c3 Sg8-f6 4. Hd1-c2.

Przed spotkaniem ze Szwecją przygotowywałem się dość starannie do partii ze Stahlbergiem, który nie gra nigdy 1. e4. Na krótko przed rundą dowiedziałem się jednak, że gram z Lundinem. Szwedzi w Helsinkach bardzo często stosowali białymi ten system gry przeciwko obronie sycylijskiej, odnosząc poważne sukcesy. Ideą tego wariantu jest odebranie czarnym możliwości atakowania na skrzydle hetmańskim a mianowicie: 4... e6. 5. d4, Sc6 (jeśli 5... c:d4 to 6. c:d4 i białe mają silne centrum, przy czym mogą wyprowadzić swego skoczka na c3, a nie na d2) 6. d:c5, d:c5. 7. Gg5, Ge7. 8. Sb-d2, Hc7. 9. Gh4! z przewagą białych. Po półgodzinnym namyśle zagrałem 4... Hc7 co uważam za najlepsze posunięcie dla czarnych. Twierdzenie to motywuję tym, że biały hetman na c2 zajmuje nader sztuczną i nienaturalną pozycję, podczas gdy czarny hetman w obronie sycylijskiej przeważnie bywa rozwijany na c7 i dlatego posunięcie 4... Hc7 jest posunięciem naturalnym. Obecnie białym nie jest wygodnie grać 5. d4, gdyż po 5... c:d4 nie mogą one odbić na d4 pionem c3.

4... Hd8-c7 5. Gf1-c4 e7-e6 6. d2-d4 Sb8-d7.

Grozi w tym momencie 7... c:d4. 8. c:d4, S:e4. 9. H:e4, d5! i białe nie mają szacha gońcem na b5.

7. d4-d5 e6-e5.

Prawdopodobnie lepsze było 7... e:d5. 8. e:d5, Ge7. 9. 0-0, 0-0 z groźbą zdobycia piona d5 za pomocą 10... Sb6. Jednakże znając od szeregu lat swego partnera, który lubi jedynie otwarte, aktywne pozycje — nawet za cenę piona — zamknąłem pozycję, wiedząc. iż Lundin będzie się w niej czuł źle.

8. Sf3-h4 g7-g6 9. f2-f4.

Moje przewidywania okazały się słuszne. Lundin nie może ścierpieć zamkniętej pozycji i szuka „powietrza", nie licząc się z tym, że czarne zdobywają ważny punkt e5.

9... e5:f4 10. Gc1:f4 Gf8-g7 11. 0-0 0-0 12. Gc4-e2.

Białe nie dopuszczają do 12... Sh5.

12... Wf8-e8!

Najlepsze. Czarne osiągnęły bez trudu pełne wyrównanie, ale sytuacja nie jest jeszcze wyjaśniona, gdyż białe po 13. Sd2 chcą zdublować wieże na linii „f". Posunięcie w tekście krzyżuje plan białych.

13. Ge2-f3.

Goniec ten stoi tu źle, jednakże białe nie mogły teraz grać 13. Sd2 z powodu 13... S:d5. 14. Gc4, S:f4. 15. G:f7+, K:f7. 16. Hb3+, Ke7! 17. W:f4, Se5! z następnym 18... Ge6 i czarne wygrywają.

13... Sd7-e5 14. Sb1-d2 Gc8-d7 15. Gf3-e2.

Z groźbą 16. Gg5.

15... c5-c4!

Doskonałe posunięcie. Grozi 16... Sf-g4 i 17... Hc5+.

16. h2-h3.

Białe parują groźbę czarnych i znów ze swej strony grożą posunięciem 17. Gg5. Błędem byłoby zamiast posunięcia w tekście 16. G:e5, W:e5. 17. S:c4? z powodu 17... W:e4; albo 17. G:c4? Sg4! z wygraną czarnych w obu wypadkach.

16... Gd7-b5.

W ten sposób parują czarne groźbę 17 Gg5 zwalniając dla skoczka pole d7.

17. Gf4-e3.

Z zamiarem przerzucenia tego gońca na d4.

17... Se5-d3 18. Ge2:d3 c4:d3 19. Hc2-b3 Gb5-a6.

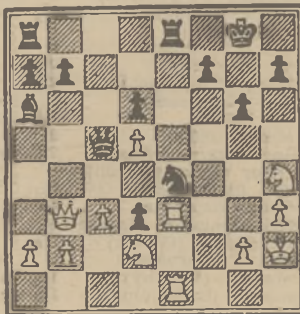
Teraz przewaga czarnych nie budzi wątpliwości. Mają one bardzo silnego i groźnego piona d3, krępującego swobodę białych figur. Z drugiej zaś strony biały pion e4 jest słaby.

20. Wf1-f4 Gg7-h6.

To jest silniejsze niż 20... g5, albowiem po 21. W:f6, G:f6. 22. Sf5 białe uzyskałyby niezłą grę.

21. Wf4-f3 Gh6:e3+ 22. Wf3:e3 Hc7-c5 23. Wa1-e1 Sf6:e4 24. Kg1-h2.

Białe oddały piona, ale czarne są związane na linii „e".

24... Se4:d2

Czarne w zdecydowany sposób uwalniają się od związania, ofiarowując jakość. Liczą one na to, że pion d3 zadecyduje o wyniku partii.

25. We3:e8+ Wa8:e8 26. We1:e8+ Kg8-g7 27. Hb3-d1 Hc5-f2 28. We8-e1

Błędem byłoby 28. He1? z powodu 28... Sf1+. 29. Kh1, H:e1. 30. W:e1, d2. 31. Wd1, Ge2. 32. Kg1, G:d1. 33. K:f1, Gc2 i czarne wygrywają.

28... Sd2-c4 29. Sh4-f3.

Jeśli 29. b3 to 29... Sb2 i 30... d2 z wygraną czarnych.

29... Sc4-e3 30. Hd1-d2 Se3-f1+ 31. We1:f1 Hf2:f1 32. c3-c4 Hf1-e2 33. Hd2-c3+ Kg7-g8 34. Kh-g3, He2-e3 35. b2-b3 b7-b5 36. c4:b5 Ga6:b5 37. Kg3-h2 Gb5-d7 38. Hc3-d2

Wobec groźby 39... Gf5 i 40... Ge4 białe są zmuszone do wymiany hetmanów.

38... He3:d2

Ale również i czarne są do tego zmuszone, gdyż na 38... He4 nastąpiłoby 39. Ha5.

39. Sf3:d2 Kg8-g7 40. Kh2-g3 Kg7-f6?

Ostatnie posunięcie przed kontrolą czasu. Należało grać 40... f5! i czarne wygrałyby znacznie łatwiej. Po posunięciu w tekście partia czarnych jest do wygrania, ale jedynie przez niezwykle precyzyjną grę.

41. Kg3-f4 g6-g5+ 42. Kf4-e4 h7-h5 43. a2-a4

Błędem byłoby 43. K:d3? wobec 43... Ke5. 44. Kc4, Kf4 itd.

43... Gd7-f5+ 44. Ke4-d4 a7-a5!!

Czarne ustawiają wszystkie białe piony na białych polach, to jest na polach swego gońca.

45. Sd2-c4 h5-h4 46. Kd4-e3 Kf6-e7 47. Ke3-f3

Białe nie mogą grać 47. S:a5? z powodu 47... Ge4! i wszystkie białe piony na skrzydle królewskim giną, przy czym czarny goniec kontroluje drogę posuwania się białych pionów na skrzydle hetmańskim.

47... Ke7-d7 48. Kf3-e3 Kd7-c7 49. Ke3-f3 f7-f6 50. Kf3-e3 g5-g4 51. h3:g4 Gf5:g4 52. Sc4-b2

Nie 52. K:d3? wobec 52... Gf3! 53. Se3, G:g2. 54. S:g2, h3 z wygraną czarnych.

52... Gg4-e2

Błędem byłoby 52... d2? 53. K:d2. Gf3. 54. g:f3, h3. 55. Sd1, h2. 56. Sf2 z wygraną białych.

53. Sb2-c4

I znów nie 53. S:d3? z powodu 53... Gf1!!

53... f6-f5

W ten sposób czarne wpędzają przeciwnika w „zugzwang".

54. Ke3-f4 Ge2-d1 55. Sc4-d2 Kc7-b6 56. Kf4:f5 Kb6-c5 57. Kf5-e4

Jeśli 57. Ke6 to 57... Kb4. 58. K:d6, G:b3 59. Ke5, Kc3. 60. d6, G:a4 z wygraną czarnych.

57... Gd1-c2 58. Ke4-e3 Kc5-b4 59. Ke3-d4 Gc2:b3 60. Sd2-f3 Gb3-c4

To jest znacznie lepsze od 60... Gc2, gdyż po 61. Sd2, K:a4. 62. Kc3. Kb5. 63. Se4 białe miałyby jeszcze minimalne szanse na remis.

61. Sf3-d2 Gc4-a6 62. Sd2-e4 Kb4-b3 63. Kd4-e3 Kb3-c2 64. Se4-d2 Ga6-b7 65. Sd2-f3 Kc2-c3

Wygrywało również 65... G:d5. 66. Se1+, Kc3. 67. S:d3, G:g2, ale posunięcie w tekście jest precyzyjniejsze.

66. Sf3-d4 Gb7-a6 67. Sd4-f3 Ga6-c4 68. Sf3-d2 Gc4:d5 69. Sd2-b1+ Kc3-b2 70. Sb1-d2 Kb2-c2 i białe poddały się, albowiem piona g2 nie mogą one obronić.

(Uwagi arcymistrza M. Najdorfa specjalnie dla „Szachów")

850

OBRONA KRÓLEWSKO - INDYJSKA

grana na X Olimpiadzie w Helsinkach, sierpniu rb.

Śliwa (Polska) — **Nielsen** (Dania)

1. d2-d4 Sg8-f6 2. Sg1-f3 g7-g6 3. g2-g3 Gf8-g7 4. Gf1-g2 d7-d6 5. 0-0 0-0 6. Sb1-d2

Ten system rozwoju przeciw obronie królewsko-indyjskiej zastosowałem z powodzeniem w partii z Beni (Austria). Skoczek z d2 przychodzi na c4, skąd skutecznie atakuje pole e5 i ewentualnie może, przez e3, wejść na d5, działanie zaś gońca g7 można ograniczyć przez c2-c3.

6... Sb8-c6 7. Sd2-c4 Sf6-h5 8. d4-d5 Sc6-e5

Posunięcie to nie wydaje mi się dobre. W następstwie bowiem położenie skoczka na h5 okaże się bardzo niewygodnym, a planowany ruch f7-f5 będzie bardzo utrudniony. Należało grać 8... Sb8.

9. Sf3:e5 d6:e5 10. e2-e4 e7-e6

Jak już się okazuje nie można grać 10... f5 wobec 11. e:f5 i bić figurą nie wolno ze względu na 12. g4, zaś po 11... g:f5 nastąpi 12. H:h5. Teraz jednak białe nie mogą grać niestety 11. d6, gdyż po 11... b5. 12. Sa3, b4. 13. Sb5 (c4) Ga6 skoczek zostaje związany. Dlatego:

11. Wf1-e1!

Bardzo silnie zagrane. Próba zdobycia piona przez 11. Gf3 nie podobała mi się, gdyż po 11... e:d5 (11... Sf6. 12. S:e5) 12. e:d5, f5. 13. G:h5, g:h5 białe będą w końcu mieć kłopoty, związane ze słabością pól f3 i h3. Ruch w partii utrudnia bicie na d5, oraz posunięcie f7-f5, gdyż w związku ze złą pozycją skoczka na h5 będzie wisiał pion e5. Zaczyna już również występować groźba d5-d6 i czarnemu nie pozostaje nic innego niż:

11... b7-b5! 12. Sc4-a5 c7-c5 13. Sa5-c6 Hd8-d6

Jedyne, gdyż inaczej wielce niewygodnym okazałby się ruch 14. Ge3.

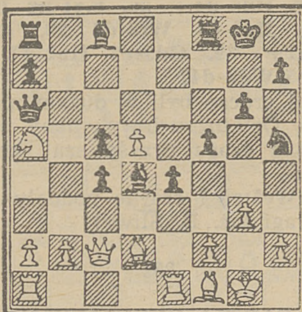
14. c2-c4! b5:c4

Jeżeli czarne nie zabiją, lecz zagrają 14... b4 wówczas punkt d5 zostanie ostatecznie umocniony.

15. Sc6-a5

Trudna decyzja, gdyż białe dobrowolnie odciągają skoczka z dobrego stanowiska. Bardzo obiecująco wyglądające 15. Hc2 nie jest jednak dobre wobec 15... e:d5. 16. e:d5, f5. 17.H:c4, f4. Hetman stoi najlepiej na d1, gdyż wzmacnia obronę punktu d5 oraz umożliwia zagranie w wielu wariantach g3-g4. Dopiero po ewentualnym ruchu Gc8-a6, odciągającym gońca z przekątnej c8-h3, zagrałyby białe Hc2 i później S:c4.

15... Hd6-a6 16. Gc1-d2 e6:d5 17. e4:d5 c5-e4 18. Hd1-c2 f7-f5 19. Gg2-f1 Gg7-d4

20. Sa5-c6!

Odcina czarnego hetmana na polu a6 przez co groźba G:c4 zyskuje na sile, a prócz tego grozi w dowolnym momencie zlikwidowaniem silnego gońca d4.

20... f5-f4!

Czarne nie mają już wyboru, inaczej otrzymują bardzo złą partię po G:c4 wraz z Gc3 i ostateczną likwidacją Gd4, po czym słabości czarnych pól okażą się wkrótce decydujące. Dlatego szukają czarne ratunku w komplikacjach.

21. Sc6:d4

Ostrożnie zagrane. Szybciej jednak rozstrzygało precyzyjne 21. G:c4 i odejście hetmana daje białym łatwo wygraną partię po zlikwidowaniu Gd4 i H:e4: I. 21... G:f2+. 22. K:f2, f:g3++. 23. Kg1, g:h2+. 24. K:h2, Wf2+ (groziło 25. d6+ i 26. Gc3+) 25. Kg1, W:d2. 26. G:a6, W:c2. 27. G:c8, i nie można grać 27... W:c8 wobec 28. Se7+, lub II. 21... f:g3. 22. G:a6, g:f2+. 23. Kh1, f:e1, H+. 24. W:e1, G:a6. 25. S:d4, c:d4. 26. H:e4 itd.

21... c5:d4 22. Hc2:e4 f4:g3 23. f2:g3 Ha6-f6 24. Gf1:c4

Do tej pozycji dążyły białe grając 21. S:d4 i uważając ją słusznie za wygraną. Jednakże kryje ona w sobie wiele jeszcze pułapek.

24... Hf6-f2+ 25. Kg1-h1 Gc8-h3!

Po 25... H:d2 nastąpi 26. d6+, Kh8. 27. H:a8, Hb4. 28. Gd5 i białe wygrywają.

26. d5-d6+ Kg8-h8 27. Gc4-d5?

Błędny ten ruch zrobiony w obopólnym niedoczasie zmienia losy partii, przynosząc białym porażkę. Wygrywało 27. Gf4, Wa-e8 (27... S:f4. 28. He5+ i mat w następnym posunięciu, a jeśli 27... W:f4 to 28. g:f4 i Wa8 znajduje się pod biciem) 28. Ge5+, Sg7. 29. Gd5 (groziło 29... Wf3) W:e5. 30. H:e5, Wf3 (albo 30... We8. 31. H:e8+, S:e8. 32. W:e8, Kg7. 33. d7, G:d7. 34. We7+ itd.) 31. Wg1, We3. 32. H:d4 z prostą wygraną białych. Teraz następuje proste, rozstrzygające posunięcie, które białe przeoczyły:

27... Sh5-f6 28. He4-f3 Sf6:d5 29. Hf3:d5 Hf2:d2 30. We1-e7

Nie zmieniało już postaci rzeczy i 30. He5+, Kg8. 31. Hd5+, Kg7. 32. We7+, Kh6. 33. Hb7, Wa-e8. 34. W:h7+, Kg5 z wygraną czarnych.

30... Hd2-f2 31. Hd5-e5+ Wf8-f6 i białe poddały się.

(Uwagi inż. B. Śliwy)

Jak wiadomo nieszczęśliwa ta porażka była jedyną, którą obecny mistrz Polski poniósł na Olimpiadzie. Przegrywający błąd białych niewiele umniejszył wartość tej partii. — Red.

851

PARTIA PIONEM HETMAŃSKIM

grana na X Olimpiadzie w Helsinkach, sierpień rb.

Śliwa (Polska) — **Platz** (NRD)

1. d2-d4 Sg8-f6 2. Sg1-f3 d7-d5 3. e2-e3 c7-c5 4. Sb1-d2 Sb8-d7 5. b2-b3

Po 5. c3 mogło nastąpić 5... Hc7 i czarne forsują e7-e5 bez straty tempa. Białe starają się więc przez Gb2 zwiększyć nacisk na punkt e5, ale czarne teraz lub w następnych ruchach mogą postawić czarnopolowego gońca białych przez c:d4 przed trudnymi problemami.

5.. g7-g6 6. Gc1-b2 Gf8-g7 7. Gf1-e2

(Rubinstein, który białymi bardzo często grywał tę odmianę gambitu hetmańskiego — z opóźnionym ruchem c2-c4 — rozwijał jednak z reguły tego gońca na d3. — Red.)

7... 0-0 8. 0-0 b7-b6 9. c2-c4 Gc8-b7 10. Wa1-c1 Wa8-c8 11. Sf3-e5

Ruch 11. Wc2 jest silniejszy, gdyż przygotowuje ten wypad skoczka na e5 oraz umożliwia ewentualny rozwój przez Ha1 i Wf-c1. Wciąż jeszcze wydaje mi się lepsze dla czarnych 11... c:d4.

11... Sf6-e4 12. Wc1-c2

Konieczne dla krycia Gb2 i Sd2.

12... Sd7:e5 13. d4:e5 Hd8-c7 14. f2-f4 d5:c4 15. b3:c4!

Aby dojść do posunięcia e3-e4, albo zdobyć linię „d". Słabsze było 15. G:c4 wobec 16... Wc-d8. 16. He2, W:d2. 17. W:d2, S:d2. 18. H:d2, Wd8. 19. Hc2, Hd7 (grozi 20... Hd2) Gc3, Hf5 itd.

15... Wc8-d8 16. Hd1-c1 Se4:d2 17. Wc2:d2 Wd8:d2 18. Hc1:d2 Wf8-d8

W przeciwnym razie białe ruchem 19. Wd1 zdobywały linię „d". Obecnie linię tę kontrolują czarne, ale białe dochodzą do e3-e4, przez co uzyskują możliwości gry na skrzydle królewskim, podczas gdy akcja czarnych na skrzydle hetmańskim jest bardzo utrudniona.

19. Hd2-c2 Gb7-c6

Nie przeszkodziłoby planom białych i 19... Hd7 ze względu na 20. Wd1, Hc7. 21. Gd3, Hd7 (grozi 21...

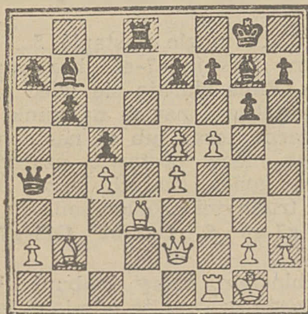
Ge4) 22. He2! i białe forsują e3-e4 (22... Ge4? 23. Gc2 i wygrywa).

20. e3-e4 Hc7-b7 21. Ge2-d3 Hb7-a6

Strata ważnego tempa i jednocześnie odciągnięcie hetmana od głównego teatru boju. Należało rozważyć aktywne 21... b5 lub przeciwdziałać groźbie f4-f5 przez np. 21... Hc7. Białe wówczas przegrupowałyby się przez He2, Gc3, Wf3 i przeprowadzały swój plan ataku za pomocą h2-h4-h5 itd.

22. f4-f5! Ha6-a4 23. Hc2-e2 Gc6-b7

Ten ruch jest słabszy, pozwala bowiem białym na przeprowadzenie skutecznego ataku na pozycję roszady czarnych. Bicie na a2 nie jest dobre: 23... H:a2. 24. Wa1, Hb3. 25. Wa3, W:d3. 26. W:b3, W:b3. 27. f6. Lepsze już jest proponowane przez mego przeciwnika 23... Ge8, ale i w tym wypadku białe osiągają przewagę przez 24. h4, Hd7. 25. Wf3, Hc7. 26. f6, e:f6. 27. e:f6, Gf8. 28. h5. Skuteczniej również można się było bronić ruchem 23... e6!

24. e5-e6! Wd8-f8!

Najlepszy ruch w danej pozycji, trzymający jeszcze partię czarnych. Przyjęcie ofiary figury byłoby niedobre: 24... G:b2 (24... W:d3. 25. e:f7+, K:f7. 26. f:g6++ i 27. G:g7) 25. e:f7+, K:f7 (jeśli 25... Kf8 to 26. H:b2, W:d3. 27. f:g6 z groźbą 28. Hh8 mat) 26. f:g6++, K:g6 (26... Ke8. 27. H:b2, W:d3. 28. g:h7 z groźbą 29. h8, H mat, lub 26... Kg8. 27. H:b2, W:d3. 28. g:h7+, K:h7. 29. Wf7+ z matowym atakiem) 27. Hg4+, Kh6. 28. Wf5 z groźbą 29. Wh5 mat. Obrona 24... f6 była słaba wobec 25. e5!

25. Gb2:g7 Kg8:g7 26. He2-b2+

Uderzeniem w próżnię byłoby 26. f6+, e:f6. 27. e7, We8, 28. Hf2 wobec 28... Hc6 lub 27. e5, f5! Jeżeli teraz 26... f6, to 27. e5 z otwarciem pozycji.

26... Kg7-g8 27. f5:g6 h7:g6

Oczywiście nie 27... f:g6. 28. W:f8+, K:f8. 29. Hh8 mat. Teraz następuje uderzenie na punkt f7.

28. Hb2-f2 Ha4-e8 29. e4-e5 f7-f6

Nieco lepsze wydaje mi się 29... f5 na co jednak mogło nastąpić 30. Hg3, Kh7 (30... Ge4. 31. G:e4, f:e4. 32. W:f8+, K:f8. 33. h4) 31. h4! Wg8. 32. Hg5 (grozi wciąż h4-h5) Hf8 i 33. h5 z wygraną białych.

30. Hf2-g3 Kg8-g7 31. h2-h4! Gb7-c8 32. h4-h5 g6-g5 33. e5:f6+

W niedoczasie nie wybierają białe najlepszej kontynuacji: 33. h6+ Kg8. 34. e:f6 z łatwą wygraną po 35. Hc7. Teraz oczywiście nie wolno bić 33... W:f6 bo 34. Hg5+ lub 33... e:f6 34. Hc7+.

33... Kg7-h6! 34. f6-f7 He8-d8 35. Wf1-f5 Hd8-d4+ 36. Kg1-h2 Hd4-g7 37. Hg3-e3 Wf8-d8 38. g2-g4 Hg7-b2+ 39. Gd3-e2 Hb2-g7. 40. Wf5-e5 Wd8-d4?

Obaj gracze byli w dużym niedoczasie. Ostatni ruch wykonany przed kontrolą czasu przyśpiesza koniec partii:

41. We5:g5 i czarne poddały się. (Uwagi inż. B. Śliwy)

852

PARTIA SYCYLIJSKA

grana na X Olimpiadzie w Helsinkach, sierpniu rb.

Czerniak (Izrael) — **van Scheltinga** (Holandia)

1. e2-e4 c7-c5 2. Sg1-f3 e7-e6 3. d2-d4 c5:d4 4. Sf3:d4 Sg8-f6 5. Sb1-c3 Gf8-b4

Tak zwany „atak sycylijski" nie cieszący się w teorii zbyt dobrą opinią. Dziwne, iż van Scheltinga lubiący spokojną, pozycyjną grę i doskonały teoretyk wybiera wariant tak awanturniczy.

6. e4-e5 Sf6-d5 7. Hd1-g4!

W artykule opublikowanym w Buenos Aires w r. 1948 (Revista Metrepolitana) starałem się udowodnić, iż to posunięcie stanowi jedyną właściwą drogę obalenia strategii czarnych. Zalecane przez wielu teoretyków 7. Gd2 prowadzi do wyrównania.

7... g7-g6

To nie powstrzyma nacisku białych, zaś osłabienie czarnych pól wcześniej czy później da się we znaki.

8. a2-a3

Ofiara piona, charakterystyczna dla danego wariantu. Jeśli teraz 8... Ha5? to 9. a:b4! H:a1. 10. Sb3 i czarny hetman zostaje schwytany.

8... Gb4:c3+ 9. b2:c3 Hd8-c7 10. Hg4-g3 a7-a6

Po 10... H:c3+. 11. H:c3, S:c3. 12. Gd2, Se4. 13. Gh6 lub też 12... Sa4, 13. Sb5 podziurawiona pozycja czarnych nie wytrzymałaby długo.

11. Gc1-d2 Sb8-c6 12. Sd4:c6

Nie zaś 12. Sf3, d5 itd. Wypędzenie skoczka z d5 jest niezbędne do kontynuacji ataku.

12... Hc7:c6

Po odbiciu pionem posunięcie 13. c4 byłoby jeszcze silniejsze, np. 12... d:c6. 13. c4, Sb6? 14. Ga5 lub 13... Se7. 14. c5, Sd5. 15. c4 itd.

13. c3-c4 Sd5-e7 14. Hg3-h4!

Odpowiedzialna decyzja! Hf4 było solidniejsze, ale po 14... Sf5 atak białych byłby poniekąd zahamowany.

14... Se7-f5 15. Hh4-f6 0-0

Jeśli uprzednio 15... He4+ to 16. Kd1, 0-0. 17. f3, Hd4. 18. c3 i następnie g4 z łatwą wygraną.

Teraz natomiast zadanie białych nie jest łatwe. Jak pozbyć się czarnego skoczka? Jeśli 16. g4 to 16... H:h1. 17. g:f5, H:h2 i białe nie mogą zagrać 18. Gh6. Jeśli 16. f3 to 16... Hc5. 17. g4, Se3! 18. Ke2 (cóż pozostaje innego?) S:c4 i czarne grożą 19... H:e5+. Jeśli zaś 16. Wg1 to 16... He4+. 17. Kd1, Hh4 i jeżeli 18. Gg5 to 18... Hd4+. Ostatecznie zdecydowałem się na poświęcenie dwóch ponów w celu otwarcia linii.

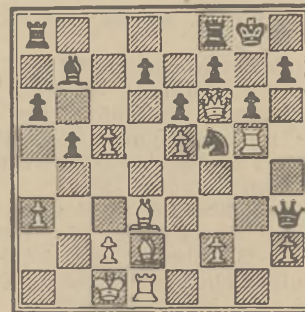
16. Gf1-d3! Hc6:g2 17. 0-0-0 Hg2-h3

Jedyna, ale narazie wystarczająca obrona.

18. Wh1-g1

Udało mi się znaleźć ciekawy plan wygranej: Wg5, następnie Gc3, W:f5 i e5-e6. Węsząc niebezpieczeństwo czarne rzucają się do kontrataku.

18... b7-b5 19. c4-c5 Gc8-b7 20. Wg1-g5

20... Hh3-f3??

Fatalne przeoczenie, które szpeci tę ciekawie zapowiadającą się partię. Oto kilka zabawnych możliwości:

20... Sg7! (praktycznie wymuszone) 21. Wd-g1 (grożąc ewentualnym W5-g4 i Wh4) 21... Hf3. 22. Gf4 i teraz:

a) 22... Sh5? 23. W:g6+, f:g6. 24. W:g6+, h:g6. 25. H:g6+, Sg7. 26. Hh7+ Kf7. 27. Gg6+ i następnie Gg5+ z łatwą wygraną białych, albo

b) 22... Ge4! 23. W5-g3, Sh5!! broniąc wszystkiego. Dlatego lepiej grać 23. W1-g3. Hh1+. 24. Kb2, G:d3. 25. W:d3, Hc6. 26. Ge3 (efektowne zakończenie mogłoby nastąpić po 26. Wh3, H:c5. 27. Wg-h5! Wf-c8? 28. H:g7+!! z nieuchronnym matem, ale czarne grają lepiej 27... Hd4+ i remisują wiecznym szachem) i 27. h4 z bardzo silnym atakiem.

21. Wg5:f5! i czarne poddały się, gdyż bez poważnych strat materialnych mata uniknąć nie mogą.

(Uwagi mistrza międzynarodowego M. Czerniaka specjalnie dla „Szachów").

853

PARTIA HOLENDERSKA

grana na X Olimpiadzie w Helsinkach, sierpień rb.

dr Oren (Izrael) Ojanen (Finlandia)

1. d2-d4 e7-e6 2. Sg1-f3 f7-f5 3. g2-g3 Sg8-f6 4. Gf1-g2 Gf8-e7 5. 0-0 0-0 6. c2-c4 d7-d6 7. Sb1-c3 Hd8-e8 8. Hd1-c2 He8-h5 9. b2-b3

Dotychczas białe grały według planu podanego po raz pierwszy przez M. Botwinnika, który polega na wyprowadzeniu gońca na a3 i przeszkodzeniu czarnym w przeforsowaniu e6-e5.

9... Sb8-c6 10. Gc1-a3 Gc8-d7

Więcej szans daje czarnym 10... a5.

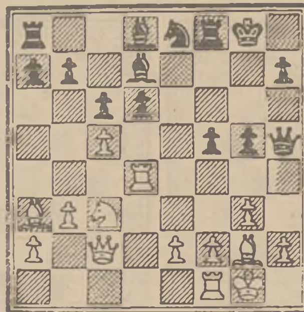
11. d4-d5 Sc6-d8 12. Wa1-d1! Sf6-e8

Dobre obronne posunięcie, aby w wypadku 13. d:e6, S:e6. 14. c5 mieć czas na 14... Gc6 bez osłabienia punktu d6.

13. d5:e6 Sd8:e6 14. Sc3-d5 Ge7-d8 15. Sf3-d4 Se6:d4 16. Wd1:d4 g7-g5

Nie tyle w celu atakowania skrzydła królewskiego, ile w celu przeszkodzenia Sd5-f4.

17. c4-c5! c7-c6 18. Sd5-c3

18...Wf8-f6

W razie 18... d5 następuje naturalnie 19. S:d5. Ofiara na d5 nastąpi również w wypadku 18... Gf6. 19. Wd2, G:c3. 20. H:c3, d5. 21. W:d5! c:d5. 22. G:d5+, Wf7. 23. Gb2, Kf8. 24. G:b7! Wd8. 25. c6, Ge6. 26. Hh8+, Ke7. 27. Ga3+, Sd6. 28. He5 i białe wygrywają.

19. h2-h3

Nie najlepsze. Silniejsze było 19. Wf-d1.

19... f5-f4 20. g3-g4 Hh5-h4 21. Sc3-e4! Wf6-h6 22. Se4: d6 Gd7:g4 23. Sd6-f5! Gg4:f5 24. Hc2:f5 Se8-g7 25. Hf5-d7 Gd8-f6 26. Wd4-e4 Hh4-h5 27. Hd7:b7 Wa8-d8 28. Hb7:c6 g5-g4 29. We4:f4 g4:h3

W wypadku 29... Ge5, co było nieco lepsze, następuje 30. Gd5+, Kh8. 31. Hd7! Hg5! 32. W:g4 i białe wygrywają w końcówce.

30. Gg2-f3 Hh5-e5 31. Hc6-e4 Wh6-g6+ 32. Kg1-h1 He5-c7 33. He4-c4+ Kg8-h8 34. c5-c6 Gf6-e5 35. Wf4-f7 Hc7-a5 36. Hc4-c5 i czarne poddały się.

(Uwagi dr M. Orena specjalnie dla „Szachów").

J. Chądzyński.

POLSKA NA POPRZEDNICH OLIMPIADACH SZACHOWYCH

Pierwsza w dziejach świata olimpiada szachowa, aczkolwiek nieoficjalna, odbyła się w Paryżu w czasie od 12. VII do 20. VII 1924 r., w ramach VIII olimpiady sportowej. Na zaproszenie francuskiego związku szachowego przybyło do Paryża 54 szachistów — amatorów, reprezentujących 18 państw, aby zmierzyć się w walce o tytuł „championa szachistów-amatorów VIII olimpiady w Paryżu". Zawodnicy zostali podzieleni na 9 grup, których zwycięzcy rozegrali właściwy turniej. Tytuł „mistrza amatorskiego" zdobył Łotysz Mattison, wyprzedzając o 1/2 p. swego rodaka Apschenecka.

Zawodnicy, którzy nie zakwalifikowali się do grupy zwycięzców, rozegrali dodatkowy turniej systemem szwajcarskim. Suma punktów, zdobytych przez reprezentantów poszczególnych państw w tych wszystkich turniejach, posłużyła do ustalenia kwalifikacji drużynowej. Zwycięstwo drużynowe odniosła Czechosłowacja (31 p.) przed Węgrami (30 p.) Polska podzieliła VII i VIII miejsce z Francją (25 1/2 p). Żaden z polskich graczy nie zakwalifikował się do grupy finałowej; najlepszy wynik uzyskał Daniuszewski — 7 1/2 p.. Kleczyński, Kohn i Piltz zdobyli po 6 p.

Pierwsza oficjalna olimpiada szachowa odbyła się w Londynie w 1927 r. W przeciwieństwie do paryskiej, rozegrana została jako turniej drużynowy, w którym każde z uczestniczących państw (16) wystawiło 4-osobowy zespół. Polska nie była reprezentowana wobec braku funduszów na wysłanie drużyny. Mistrzem olimpiady londyńskiej zostały Węgry (40 p.) przed Danią (38 1/2) i Wielką Brytanią (36 1/2).

Mistrzowska drużyna Węgier zdobyła puchar przechodni, ufundowany przez Hamiltona Russella. Od tej właśnie olimpiady historycy szachów rozpoczynają rachubę olimpiad szachowych.

Druga odbyła się w Hadze w 1928 r. Tym razem rozegrano obok turnieju drużynowego również turniej indywidualny (championat FIDE). W klasyfikacji drużynowej zwyciężyły ponownie Węgry (44 p.) przed USA (39 1/2) i Polską (37 p.) Turniej indywidualny wygrał Euwe (Holandia) przed Przepiórką (Polska) i Mattisonem. Wynik uzyskany przez drużynę polską, złożoną z młodych graczy (Makarczyk, P. Frydman, Regedziński, Chwojnik, Blass), należy uznać za poważny sukces.

Trzecia olimpiada, która odbyła się w Hamburgu w 1930 r., różniła się tym od poprzednich, iż do udziału w niej dopuszczono szachistów-zawodowców. Drużyna polska, wzmocniona arcymistrzami Rubinsteinem i Tartakowerem (na dalszych szachownicach grali Przepiórka, Makarczyk i P. Frydman) zajęła pewnie pierwsze miejsce (48 1/2 p.), wyprzedzając o 1 1/2 p. dwukrotnego zwycięzcę olimpijskiego, Węgry — i o 4 p. Niemcy.

W rok potem w Pradze odbyła się czwarta olimpiada. Drużyna polska, startująca w identycznym jak w Hamburgu składzie, tym razem zadowolić się musiała drugim miejscem (47 p.). Tytuł mistrza olimpijskiego zdobyły USA (48 p.), rozpoczynając tym sukcesem serię zwycięstw olimpijskich.

Od 1931 r. postanowiono rozgrywać olimpiady szachowe regulornie co dwa lata. Piąta z kolei odbyła się w 1933 r. w Folkestone (Anglia). USA powtórzyły swój praski sukces, zajmując I miejsce (43 p.). Na drugim miejscu znalazła się silna drużyna Czechosłowacji (41 1/2). Polska, startująca bez Rubinsteina (który w poprzednim roku ciężko zaniemógł), w składzie: Tartakower, P. Frydman, Regedziński i Makarczyk, podzieliła z Węgrami i Szwecją 3—5 miejsce (po 38 p.)

Szósta olimpiada odbyła się w 1935 r. w Warszawie. Drużyna polska, w której obok doświadczonych olimpijczyków: Tartakowera, P. Frydmana i Makarczyka debiutowali Najdorf i H. Friedman, po dramatycznej walce ze Szwecją zajęła 3. miejsce (I. USA, II. Szwecja).

Siódma olimpiada rozegrana została w 1937 r. w Sztokholmie. Po raz czwarty z rzędu I miejsce zdobyły USA, za nimi uplasowały się Węgry. Polska, startująca w składzie: Tartakower, Najdorf, P. Frydman, Regedziński i Apel, podzieliła 3—4 miejsce z Argentyną.

Ósma olimpiada odbyła się w 1939 r. w Buenos Aires. Polska (w składzie: Tartakower, Najdorf, P. Frydman, Regedziński, Sulik) odniosła poważny sukces, zajmując II miejsce o 1/2 p. za Niemcami (36 p.)

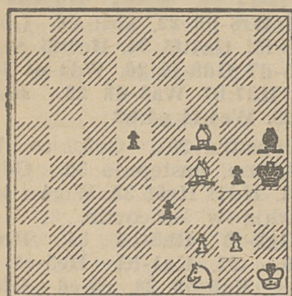
Po wojnie olimpiady szachowe wznowione zostały w 1950 r. Dziewiąta odbyła się w Dubrowniku, jednak bez udziału ZSRR i krajów demokracji ludowej. Brak na starcie takich potęg, jak ZSRR, Węgry i Czechosłowacja, wydatnie wpłynął na zmniejszenie się atrakcyjności rozgrywek.

DZIAŁ PROBLEMÓW

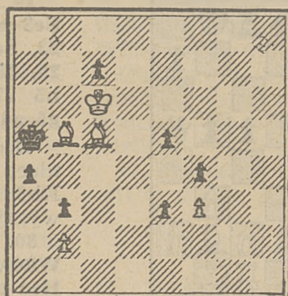
Listy prosimy adresować: GKKF, SEKCJA SZACHÓW, WARSZAWA, ROZBRAT 26 z dopiskiem „Problemy".

ZADANIA ORYGINALNE

1018. L. Larsen
Espe

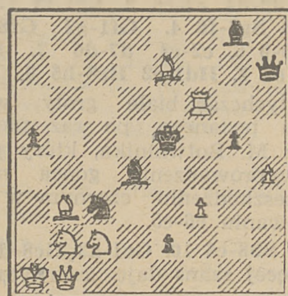
1019. S. Limbach
Częstochowa

1020. T. Czarnecki
Warszawa

1021. G. Mirri
Imola

Mat w 3 posunięciach

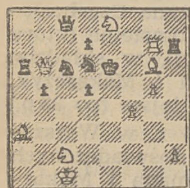
ROZSTRZYGNIĘCIE KONKURSU NA DWUCHODÓWKI — SZACHY 1951

Nieco spóźnione rozstrzygnięcie naszego rocznego konkursu w dziale dwuchodówek było spowodowane względami niezależnymi od Redakcji. Obecnie publikujemy wyczerpujące sprawozdanie znakomitego eksperta węgierskiego, mistrza kompozycji J. R. Neukomma z Budapesztu, który należy do najbardziej cenionych sędziów międzynarodowych. Dziękujemy mu za werdykt i oddajemy głos.

W rocznym konkursie „Szachów" opublikowano 56 dwuchodówek. Dwie z nich nr 693 i 708 było już poprzednio gdzie indziej wydrukowane, nr 696 został wycofany przez autora i nr 794, jako problem redaktora działu nie brał udziału w konkursie. Dwuchodówka nr 761 (S. Limbach) została zdyskwalifikowana ze względu na pracę sędziego konkursu. J. R. Neukomm, Opr. Haarlemsche Courant 1920 — B.Kc6, Wa2, Ga1, c8, Sg5, P:c3, d4, f2, g4 — Cz. Kc4, Pg6 1.Kc7! Pozostało zatem 51 kompozycji — nr 783 poprawiony.

Ogólny poziom zadań był tak wysoki, że uważałem za wskazane wyróżnić aż 22 kompozycje.

F. Fleck — **O. Stocchi**
I — II nagr. ex aequo

2≠ 2≠

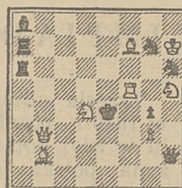
I—II nagroda ex aequo nr 790 F. Fleck, Budapeszt i nr 680 O. Stocchi, Langhirano.

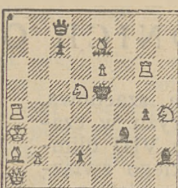
Obie kompozycje odznaczają się pewną niezwykłością. Pierwsza to „przestawiona poprawiona obrona", a więc właściwie temat „Ruchlisa" wyższego stopnia. Druga przedstawia dwa harmonijne maty zamienne, do tego dołączono trzecią parę matów zamiennych w złudnym rozwiązaniu 1.Sf4? Oba tematy są bardzo trudne do realizacji.

III nagroda — nr 695 H. Musante, Buenos-Aires

Temat Ruchlisa ze wstępem, oddającym pole. Tematowe warianty przygotowania są wprawdzie jednolite (Grimshaw), ale mało widoczne. Warianty natomiast rozwiązania doskonałe i harmonijne.

H. Musante — **A. Ellermann**
III nagroda — IV nagroda

2≠ 2≠

IV nagroda — nr 677 A. Ellerman, Buenos-Aires

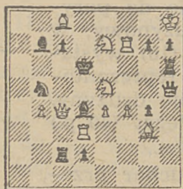
Kompletny temat Ruchlisa: dwa maty zamienne oprócz dwu tematowych wariantów. Cztery razy występuje przesłona linii białej figury po blokowaniu czterech różnych pól przez czarne figury.

V nagroda — nr 879 V. Schneider, Budapeszt

Dwie białe przesłony własnych figur przygotowania zamieniają się na dwie inne przesłony w matującym posunięciu. Układ jest świeży, chociaż sam temat nie nowy, jak wskazuje następujący problem: Castro e Melo & E. Hassberg, 2 spec. nagr. James-Memoriał 1946—47 — B: Kf6, Hg7, W:e7 i h5, S:c5, i e3, P:b2, c2, f7 — Cz. Kd4, Wb8, Gb1, S:b7 i c3, P:c4, f4, h6, h7 1.Hg2.

V. Schneider — **L. Larsen**
V nagroda — 1 wzm. zaszcz.

2≠ 2≠

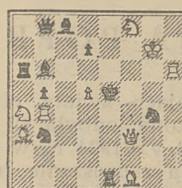
1 wzm. zaszcz. — nr 781 L. Larsen

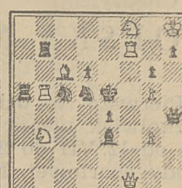
Zupełny temat Ruchlisa. Tematowe warianty, szczególnie w grze nie są zadawalające, ale dwa maty zamienne z szachowaniem białego króla są dobre.

2 wzm. zaszcz. — nr 809 E. Pałłasz

Temat Ruchlisa w trzech wariantach z dobrym wstępem nie tylko ofiarującym wieżę, ale jednocześnie oddającym pole królowi. Szkoda tylko, że warianty przygotowania nie są jednolite i widoczne.

E. Pałłasz — **A. Chicco**
2 wzm. zaszcz. — 3 wzm. zaszcz.

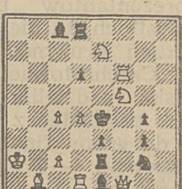
2≠ 2≠

3 wzm. zaszcz. — nr 676 dr A. Chicco

W przygotowaniu mamy dwa warianty z półzwiązania po ruchach Sc5 i poprawionymi obronami, w rozwiązaniu trzy warianty półzwiązania, tutaj jednak poprawione obrony daje druga figura półzwiązania. Oryginalność zadania jest wątpliwa.

H. Hermanson — **J. Hartong**
4 wzm. zaszcz. — 5 wzm. zaszcz.

2≠ 2≠

4. wzm. zaszcz. — nr 780 H. Hermanson

Dwa maty zamienne, ze skrytym złudnym rozwiązaniem po 1.He7? dwa inne maty zamienne są doskonale włączone. Ten świetny drobiazg umieściłbym wyżej, gdyby nie antycypacja. R. C. O. Matthews, II nagr. Brit. Chess Mag. 1951 — B: Kh3, Ha1, Wh5, G:b5 i g1, S:d3 i e2, P:a4, c3, e5 — Cz.: Ke4, P:d6, h4, 1.Hb1? z podobnymi złudami 1.He1? i 1.Hd1? tylko bez zamiennych matów.

5 wzm. zaszcz. — nr 727 J. Hartong

Trzy Grimshaw W—G nie stanowią rzecz prosta żadnej nowości. Pionierska dwuchodówka Simchowicza, Trud 1928 i świetna praca L. Łoszyńskiego, L'Italia Scacchistica 1930 są problemami, opartymi na groźbie. J. Hartong opracowuje ten temat w pozycjach tempowych. Pozostaje jednak nadal sprawa otwarta, czy ten trudny temat jest łatwiejszy do realizacji w zadaniu groźbowym, czy tempowym?

H. i A. Molnar 6 wzm. zaszcz.

2 ≠

M. Panek 7 wzm. zaszcz.

2 ≠

6 wzm. zaszcz. — nr 792 H. i A. Molnar

Zmiana tematu. W przygotowaniu dwa blokowania na e7 połączone są z przesłoną linii białej figury w matującym posunięciu. W rozwiązaniu trzy samozwiązania czarnych na f6, przy czym posunięcia matujące przygotowania stanowią w rozwiązaniu groźby. Pozycja ciężka.

7 wzm. zaszcz. — nr 877 M. Panek

Rzeczywiście oryginalne zadanie rekordowe. Samozwiązanie trzech różnych czarnych figur przez czarnego króla. Wstęp, oddający dwa pola królowi — dobry. Duale (nierzeczowe) są godne pożałowania, ale jednak nie do uniknięcia.

8 wzm. zaszcz. — nr 821 P. Barron

Doskonale skonstruowany problem na temat „białej poprawki" z pięcioma złudnymi rozwiązaniami.

9 wzm. zaszcz. — nr 729 H. L. Musante

Trzy warianty typu „Stocchi" na polu f3 są proste, ale „biała poprawka" wstępu przy trzech złudach nadaje tej kompozycji rzeczywistą oryginalność.

Pochwały ex aequo (bez kolejności) 679 I. Sindler, 707 V. Pachman, 723 W. Hoek, 762 J. B. Santiago, 783 A. Piatesi, 806 H. Hermanson, 875 L. Larsen, 876 A. Mari.

Budapeszt, 9 sierpnia 1952 r.

Sędzia konkursu:
J. R. Neukomm

P. Barron 8 wzm. zaszcz.

2 ≠

H. Musante 9 wzm. zaszcz.

2 ≠

Mistrzowi J. R. Neukommowi Redakcja „Szachów" składa serdeczne podziękowanie, zaś dwu młodym naszym problemistom E. Pałłaszowi i M. Pankowi gratulujemy wyróżnienia w tak silnym konkursie międzynarodowym, jakim był nasz roczny konkurs „Szachów".

MISTRZOWIE TRZYCHODÓWKI

Niedawno temu ukazała się piękna książka z dziedziny kompozycji szachowej, a mianowicie „Szachmatnaja Zadacza", która przedstawia najważniejsze osiągnięcia rosyjskie i radzieckie na polu problemistyki. Dokonano w niej wyboru najciekawszych prac na polu dwu i wielochodówki w opracowaniu takich specjalistów, jak Łoszyński, Kofman, Gulajew, Umnow.

Trzychodówka radziecka może się poszczycić wielu cennymi osiągnięciami i to zarówno w stylu klasycznym z matami wzorowymi, jak i realizacjami strategicznymi bez wzorowych matów. Począwszy od Galickiego poprzez Kubbla, Lewmana, aż od współczesnych, jak Gulajew i Łoszyński możemy zaobserwować wyraźną linię rozwojową, bogacenie się strategii, poszukiwania nowych mechanizmów i pomysłów. Stosunkowo mało widzimy problemów, w których istota zadania to maty wzorowe, nawet w prostych pozycjach tkwi nieraz pomysłowa koncepcja strategiczna. I ta dominacja pomysłu to charakterystyczna cecha twórczości radzieckiej w trzychodówce.

Wybrane przeze mnie problemy są nie tylko piękne jako dzieła sztuki, ale równocześnie bardzo pouczające dla młodych kompozytorów, gdyż wskazują w jaki sposób należy opracowywać nawet złożone pomysły strategiczne.

1022. Ta trzychodówka to chyba najlepsza praca Gulajewa z ostatniego okresu twórczości, słusznie odznaczona I nagrodą. Koncepcja strategiczna jest rzeczywiście kapitalna. Wstęp 1. Wf2 otwiera linię g dla białego H. Grozi 2.Hg7!Hg7+ 3.c3x! W obronach następuje zamykanie linii, a więc 1... Gg5 2. Hh8! Hd3 3.Hh1x; 1...d4 2.Hc6! Hd3 3.Hh1x; 1...We5 2.Ka2, Hd3 3.Ha1x. Biały hetman matuje więc z obu stron szachownicy, a motywowanie drugich posunięć białych jest bardzo subtelne.

1023. Bardzo ekonomiczna i zgrabna kompozycja w klasycznym stylu bez białych pionów. Wstęp 1.Wc2, grozi 2.Gh4, Hc2 3.Hc2x. Wyjaśnia się cel ruchu W. 1...Hg3! 2.We3! Hg2 3.Gg3x ze związaniem czarnego H.1...Hf2 2.Hg4! Ga7 3.Hg1x; 1...Ga7 2.Hd6+, g3 3.Gg3x ze złożonym wiązaniem H. Wreszcie 1...g3 2.Wh1+, Hh1 3.Gg1x! ze złożonym blokowaniem.

1024. Interesującą strategię daje bicie w przelocie. Kubbel pokazuje tu ogromne możliwości w łączeniu pokrewnych wariantów. 1.h5, grozi 2.Sf7+, Kf5 3.Sd4x. Obrony sprowadzają H na niekorzystne linie 1...Ha1! 2.c4! dc3 3.d4x! 1...Hg1! 2.e4! de3 3.d4x! 1...Hd2 2.Sd2, d3 3.Sf3x. Grę główną stanowią dwa warianty z biciem w przelocie, które przesłania linię czarnego H i pozwala na matowanie na polu d4.

1025. Lewman, podobnie, jak Kubbel i Gulajew często uczestniczyli w polskich konkursach problemowych. Reprodukowana kompozycja Lewmana otrzymała w roku 1935 nagrodę w konkursie Warszawskiego Klubu Szachowego. 1.Hd3, grozi 2.Sc5+; 1...b1S! 2.He4! i 3.Gb7x! gdyż teraz wieża nie związe matującej figury ruchem Wd1! 1...g3 2.Hg6! b4 3.Sc7×, pole g3 zostało zablokowane i goniec nie może parować mata na c7.1...Gb4 2.c4! i 3.cb4x! gdyż goniec zablokował piona, uniemożliwiając ruch b4.1...Gc3 2.Hc3, b4 3.Hc4x. Jedna z najlepszych trzychodówek mistrza Lewmana o pięknej strategii i prawidłowej konstrukcji.

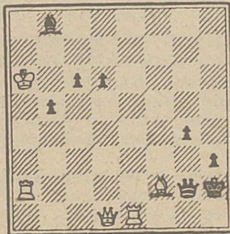
1026. Prawdziwym mistrzem głęboko pomyślanej strategii jest L. Łoszyński i reprodukowany przez nas problem zainteresuje złożonym kompleksem. Autorowi udało się wykonać trzy warianty ze złożonym blokowaniem przy wzorowych matach, co jest bardzo rzadkim osiągnięciem. 1.Ha3 grozi 2.He3 i 2.Ge3+; 1...g5! 2.Gd6+, Kf6 3.Ge5x! z blokowaniem pola g5 i przesłoną Wc5. 1...Gf5! 2.Ge3+, Kf6 3.e5x! blokowanie pola f5 i przesłona Wc5. 1... Sf6 2.Hb4! Se4! 3.Gd4x! blokowanie pola e4 i przesłona Hb4. Doskonała w pomyśle trzychodówka. Konstrukcja względnie dobra jak na rekord. Oczywiście, że dwie groźby i obecność takich pionów jak c6 i c7 musimy uznać za pewną niedokładność konstrukcyjną, ale te drobne usterki giną w zestawieniu z głębią i rozmachem samego pomysłu.

Przestudiowanie tych kilku problemów, a jeszcze lepiej całej książki, która w niewielkich ilościach pojawiła się u nas będzie wysoce pożyteczne dla naszych problemistów, gdyż zapozna ich z bardzo interesującymi koncepcjami radzieckich kompozytorów i teoretyków.

1022. A. P. Gulajew
Szachmaty w ZSRR 1950
I nagroda

1023. S. P. Kriuszkow
Szachmaty w ZSRR 1926
I nagroda

1024. K. A. L. Kubbel
Ceskosl. Sach. 1929
I nagroda

1025. S. S. Lewmann
Warsz. Kl. Sz. 1935
III nagroda

1026. L. I. Łoszyński
Konk. p. Kubbela, 1946
I nagroda

Mat w 3 posunięciach

PIERWSZY KONKURS PROBLEMOWY SEKCJI SZACHÓW GKKF

Sekcja Szachów Głównego Komitetu Kultury Fizycznej rozpisuje konkurs na zadania szachowe: dwuchodówki, trzychodówki i samomaty w 2 lub 3 posunięciach.

Zadania opatrzone godłem należy nadsyłać do dnia 1 listopada 1952 r. do Sekcji Szachów GKKF — Warszawa, Al. Róż 7, pokój 21.

Nagrody w każdej grupie: I — 300 zł, II — 200 zł, III — 100 zł. Sędzia M. Wróbel.

GRA KORESPONDENCYJNA

II TURNIEJ KORESP.

Wyniki rozgrywek

Grupa 6

Partia Guzek—Rościszewski trwa nadal.

Grupa 7

Rozgrywki zostały zakończone, rezultat przedstawia tabela:

	Grupa 7	1	2	3	4	5	6	Razem
1	Karolczyk	●	10	11	10	½1	11	7½
2	Paleski	01	●	½0	11	11	11	7½
3	Pałłasz	00	½1	●	10	11	11	6½
4	Piątkowski	01	00	01	●	10	11	5
5	Czucharski	½0	00	00	01	●	11	3½
6	Karyś	00	00	00	00	00	●	0

Grupa 8

Mokrzycki 0:1 Goldberg

Grupa 15

Rozgrywki zostały zakończone, rezultat przedstawia tabela:

	Grupa 15	1	2	3	4	5	6	Razem
1	Mysłowski	●	11	11	11	11	11	10
2	Nowak	00	●	11	10	11	11	7
3	Kubis	00	00	●	11	11	11	6
4	Olszański	00	01	00	●	11	11	5
5	Majewski	00	00	00	00	●	11	2
6	Walisiak	00	00	00	00	00	●	0

Grupa 16

Domański 2:0 Chmielowski, Domański 1½:½ Gerwin, Domański 2:0 Ignaczak, Domański 2:0 Łypacewicz

Grupa 18

Rozgrywki zostały zakończone, rezultat przedstawia tabela:

	Grupa 18	1	2	3	4	Razem
1	Padurek	●	10	1½	11	4½
2	Domański	01	●	10	11	4
3	Raczyński	0½	01	●	11	3½
4	Bilik	00	00	00	●	0

Grupa 23

Janikowski 2:0 Segiet

Grupa 25

Rozgrywki zostały zakończone, rezultat przedstawia tabela:

	Grupa 25	1	2	3	4	Razem
1	Trybuła	●	1½	11	11	5½
2	Skład	0½	●	11	11	4½
3	Czyrycki	00	00	●	½1	1½
4	Grąbczewski	00	00	½0	●	½

Grupa 27

Domański 2:0 Piątkowski, Domański 2:0 Majsterek, Domański 1:1 Semadeni

Grupa 29

Kinastowski 0:1 Borowski

Grupa 30

Rozgrywki zostały zakończone, rezultat przedstawia tabela:

	Grupa 30	1	2	3	4	5	Razem
1	Kubicki	●	1½	11	½1	11	7
2	Hołuj	0½	●	10	11	1½	5
3	Niewiadomski	00	01	●	½1	11	4½
4	Rosiński	½0	00	½0	●	11	3
5	Chmielowski	00	0½	00	00	●	½

Grupa 33

I tu rozgrywki zostały zakończone. Z sześciu zgłoszonych zawodników dotrwało do końca tylko trzech, którzy osiągnęli: Wasilewski 4 p., Kubiatowski 2 p., Lesiński 0 p.

Grupa 37

Kosiński 1:0 Wróblewski, Kosiński 1:0 Maciejewski.

Grupa 39

Podobnie jak w grupie 33, rozgrywki ukończyło tylko 3 zawodników, uzyskując: Kocem 3 p., Szczechura 2 i Piątkowski 1 p.

Odpowiedzi i decyzje sądziego.

J. Galubiński, Oliwa. Usprawiedliwienie nadsyłane po czasie ma zawsze mniejszą siłę przekonywającą. Lepiej przecież uprzedzić partnerów. Redakcja nie ma nic przeciw kontynuowaniu gry z partnerami, ale ob. Gorzelewski żąda przyznania mu walkoveru z powodu przekroczenia przez Was terminu 70-dniowego.

Ob. Zimnoch, Białystok — proszony jest o nadesłanie karty ob. Galubińskiego, zawierającej jego 45. posunięcie — celem stwierdzenia, czy zapis przeciwnika brzmiał Hc7, czy He7.

Ob. J. Ziemacki, Warszawa 1, Nowolipki 25/77 chce rozegrać kilka partii gambitem duńskim (1. e4, e5 2. d4, e:d4 3. c3, d:c3 4. Gc4, c:b2 5. G:b2).

Ob. Kampfert R., Toruń. Regulamin turnieju korespondencyjnego był podany w numerze marcowym br.

TURNIEJ KWALIFIKACYJNY

Wyniki rozgrywek

Grupa I

Wojciechowski 1:0 Martyniak, Borowski 1:0 Butrym, Borowski 1:0 Bilik.

Grupa II

Wędrychowski 1:0 Karolczyk, Pacia 1:0 Wróblewski, Siurawski 0:1 Sosulski, Martyniak 1:0 Wróblewski, Siurawski 1:0 Wróblewski.

Grupa III

Trzęsowski ½:½ Wywerka—Prekurat, Wieczorek 0:1 Bator, Wróblewski 0:1 Jędrzejewski, Mokrzycki 0:1 Hoja.

Ob. Gmyr wycofuje się z turnieju. Ob. Jabłoński otrzymuje ostrzeżenie — kilku partnerów zawiadamia, że nie odpowiada na listy!

Grupa IV

Kałkowski 1:0 Niepokojczycki.

W tej grupie aż trzech uczestników turnieju przestało odpowiadać na listy partnerów. Są to ob. Fihel, Klinger i Schack

Odpowiedzi i decyzje sędziego.

Ob. Mokrzycki Zb., Bydgoszcz. Prośba Wasza nie może być uwzględniona z powodów natury technicznej.

Ob. Karolczyk, Kraków. Stanowisko Pana wydaje nam się słuszne (nie znamy stanowiska drugiej strony w sporze). Najlepsze jest napewno wezwanie do kontynuowania gry — przecież turniej korespondencyjny ma na celu przede wszystkim grę.

Partię **Pacia — Wędrychowski,** w której zrobiono zaledwie parę posunięć, unieważnia się. Partnerzy powinni rozegrać nową partię od początku.

KOLEGIUM REDAKCYJNE: Litmanowicz Wł. (redaktor), Czarnecki T., Gawlikowski St., Grynfeld I. i Wróbel M. Adres Redakcji: Warszawa, Rozbrat 26.

Administracja: III Delegatura RSW „Prasa" W-wa Marszałkowska 8. tel. 807-11.

Kolportaż i prenumerata zakładowa: PPK „Ruch", Warszawa, Srebrna 12. Konto PKO 1-16960
Prenumeratę indywidualną przyjmują Urzędy Pocztowe oraz listonosze Warunki prenumeraty: rocznie 36 zł, półrocznie 18 zł.

Nr zam. 1977. Nakład 5691. Obj. 1¼ ark. Pap. druk. sat. kl V. 61x86/70. wrzesień 2270. Wyd. RSW „Prasa", Warszawa. Zakł. Graf. RSW „Prasa", W-wa, Smolna 10. 3-B-17456.